

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2016/1332,

28. juuli 2016,

millega kehtestatakse mööblile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri C(2016) 4778 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 7 ja artikli 8 lõiget 2,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohaselt võib ELi ökomärgise anda toodetele, millel on kogu oleusringi jooksul keskkonnale väiksem mõju.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetset kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Komisjoni otsusega 2009/894/EÜ ⁽²⁾ on kehtestatud puitmööbli ökoloogilised kriteeriumid ning asjaomased puitmööbli hindamise ja kontrollimise nõuded, mis kehtivad kuni 31. detsembrini 2016.
- (4) Selleks et paremini kajastada turul olevate mööblitoodete sortimenti, nende arengu nüüdistaset ning võtta arvesse viimaste aastate innovatsiooni, on asjakohane laiendada tooterühma ulatust ja lisada sellesse muust materjalist kui puidust mööbel ning kehtestada läbivaadatud ökoloogilised kriteeriumid.
- (5) Läbivaadatud ökoloogiliste kriteeriumidega on kavas kestlikumalt kasutada toodetud materjale (arvestades oleusringi analüüsivat käsitlust), piirata ohtlike ühendite kasutamist, vähendada ohtlike jääke ja mööblit tekkivat ruumisisesest õhu saastet ning edendada vastupidavaid ja kvaliteetseid tooteid, mida on kerge parandada ja koost lahti võtta. Läbivaadatud kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollimisnõuded peaksid kehtima kuus aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast, võttes arvesse käesoleva tooterühma innovatsioonitsükli.
- (6) Otsus 2009/894/EÜ tuleks seega asendada.
- (7) On asjakohane ette näha üleminekuajaks nende tootjate jaoks, kelle toodetud puitmööblile on antud ELi ökomärgis vastavalt otsuses 2009/894/EÜ sätestatud ökoloogilistele kriteeriumidele, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse läbivaadatud ökoloogiliste kriteeriumide ja nõuetega. Tootjatel tuleks ka lubada esitada otsuses 2009/894/EÜ sätestatud ökoloogiliste kriteeriumide põhjal taotlusi piisava aja jooksul.

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/894/EÜ, millega kehtestatakse puitmööblile ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 320, 5.12.2009, lk 23).

- (8) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Tooterühm „mööbel“ hõlmab eraldiseisvaid või sisseehitatud mooduleid, mida kasutatakse peamiselt panipaigana, esemete ladustamiseks või riputamiseks ja/või pindadena, millel kasutajad saavad puhata, istuda, süüa, õppida või töötada, kas sise- või välistingimustes. Tooterühma on hõlmatud kodukeskkonnas või mujal kasutatav kodumööbel ning avalikes kohtades kasutatav mööbel. Samuti kuuluvad siia voodiraamid, -jalad, -põhjad ja -peatsid.
2. Tooterühma ei kuulu järgmised tooted:
  - a) madratsid, mis on hõlmatud komisjoni otsuses 2014/391/EL ⁽¹⁾ sätestatud kriteeriumidega;
  - b) tooted, mille esmane kasutusotstarve ei vasta lõikele 1, sealhulgas tänavavalgustus, piirded ja tarad, redelid, kellad, mänguväljakuvärustus, põrandal seisvad või seinal ripuvad peeglid, elektrijuhtmete paigaldustorud, postvalgustid ning hoone juurde kuuluvad tooted, nagu trepiastmed, ukсед, aknad, põrandakatted ja hoone välisvooder;
  - c) kasutatud, taasviimistletud, uuendatud või ümbertöötatud mööblitooted;
  - d) avaliku või erasektori transpordivahenditesse paigaldatud mööbel;
  - e) mööblitooted, mis sisaldavad enam kui 5 massiprotsenti materjale, mis ei ole esitatud järgmises loetelus: täispuit, puidupõhised paneelid, kork, bambus, rotang, plastid, metallid, nahk, pealistatud riie, tekstiilid, klaas ja polstri-/täitematerjalid.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „aniliinnahk“ – nahk, mille loomulik nahatekstuur on selgelt ja täielikult nähtav ning mille pinnatöötuse sügavus pigmenditu värviga on kuni 0,01 mm, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- b) „poolaniliinnahk“ – nahk, mille pinda on töödeldud vähest pigmenti sisaldava värviga, nii et looduslik tekstuur jääb selgelt näha, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- c) „pigmentvärvitud nahk ning pigmentvärvitud lõhestatud nahk“ – nahk või lõhestatud nahk, mille loomulik tekstuur või pind on pigmenti sisaldava värviga täielikult kaetud, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- d) „lakknahk ja lõhestatud lakknahk“ – nahk, või lõhestatud nahk, millel on läige, mis on saavutatud pigmenteeritud või pigmenditu laki või sünteetilise vaigu kihiga, mille sügavus ei ületa kolmandikku kogu toote paksusest, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- e) „kaetud nahk ja lõhestatud kaetud nahk“ – nahk või lõhestatud nahk, mille pealispinnale kantud kiht ei ületa üht kolmandikku toote kogupaksusest, kuid on paksem kui 0,15 mm, nagu on määratletud standardis EN 15987;
- f) „lenduv orgaaniline ühend“ (LOÜ) – orgaaniline ühend, mille algkeemispunkt standardrõhul 101,3 kPa on 250 °C või vähem, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2004/42/EÜ, ⁽²⁾ ning mis elueerub kapillaarkolonnist enne tetradekaani (C₁₄H₃₀) või koos tetradekaaniga;

⁽¹⁾ Komisjoni 23. juuni 2014. aasta otsus 2014/391/EL, millega kehtestatakse madratsitele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELTL 184, 25.6.2014, lk 18).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/42/EÜ, teatavates värvides, lakkides ja sõidukite taasviimistlustoodete orgaanilistes lahustites kasutamise tulemusena tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta, millega muudetakse direktiivi 1999/13/EÜ (ELTL 143, 30.4.2004, lk 87).

- g) „poollenduv orgaaniline ühend“ (PLOÜ) – orgaaniline ühend, mille keemispunkt standardrõhul 101,3 kPa on üle 250 °C ja alla 370 °C ning mis elueerub kapillaarkolonnist retentsioonivahemikus n-tetradekaan (C₁₄H₃₀) kuni n-dokosaan (C₂₂H₄₆) kaasa arvatud;
- h) „ringlusse võetud koostisosa“ – ringlusse võetud materjali massi osakaal tootes või pakendis; ringlusse võetud koostisosaks loetakse ainult tarbijaelseid ja -järgseid materjale, mis on määratletud standardiga ISO 14021;
- i) „tarbijaeline materjal“ – tootmisprotsessi käigus jäätmevoost kõrvale suunatud materjal, välja arvatud selline materjalide korduskasutus nagu ümbertöötamine, uuesti jahvatamine või protsessis tekitatud jäätmed, mida saaks taasväärtustada samas protsessis, mis neid tekitab, nagu on määratletud standardis ISO 14021, ning samuti välja arvatud puude langetamise ja saeveski töö käigus tekkinud jäätmepuit, laastud ja puidukiud;
- j) „tarbijajärgne materjal“ – majapidamistes, kaubandus- või tööstusettevõtete või asutuste kui toote lõppkasutajate tekitatud materjal, mida ei saa selleks ette nähtud eesmärgil enam kasutada, sealhulgas turustusahelast tagasi tulnud materjal, nagu on määratletud standardis ISO 14021;
- k) „taaskasutusse võetud / taasväärtustatud materjal“ – materjal, mis oleks muidu kõrvaldatud jäätmetena või kasutatud energiaks, kuid mis on ringlussevõtu- või tootmisprotsessiks kogutud ja taaskasutusse võetud / taasväärtustatud materiaalse sisendina uue esialgse algmaterjali asemel; nagu on määratletud standardis ISO 14021;
- l) „ringlusse võetud materjal“ – tootmisprotsessis taaskasutusse võetud / taasväärtustatud materjalist ümber töötatud ning lõpptooteks või toote komponendiks muudetud materjal, vastavalt standardi ISO 14021 määratlusele, kuid mis ei hõlma puude langetamise ja saeveski töö käigus tekkinud jäätmepuitu, laaste ja puidukiude;
- m) „puidupõhised paneelid“ – puidukiududest valmistatud paneelid ühe või mitme eri protsessi teel, mis võivad hõlmata kõrgema temperatuuri, surve ja siduvate vaikude või liimide kasutamist;
- n) „orienteeritud kihtidega plaat“ – mitmekihiline plaat, mis on valmistatud peamiselt sideainega kokku liimitud puidu kiukimpudest, nagu on määratletud standardis EN 300. Välimise kihi kiukimbud on joondatud ühte pidi ning on paralleelsed plaadi pikkuse või laiusega. Sisemise kihi kiukimbud võivad olla orienteeritud igas suunas või joondatud, tavaliselt täisnurga all väliskihide kiukimpude suhtes;
- o) „puitlaastplaat“ – puiduosakestest (puiduhelbed, laastud, pilpad, saepuru jms) ja/või muust laastude kujul lignotselluloosest materjalist (linakiud, kanepikiud, suhkruroo pressimisjäätmed jms) surve ja kuumuse mõjul ning liimi lisamisega valmistatud paneelmaterjal, vastavalt standardi EN 309 määratlusele;
- p) „kihtpuit“ – kokkuliimitud kihtidest koosnev puidupõhine paneel, milles külgnevate kihtide puidusüü suunad on üksteise suhtes täisnurga all; määratletud standardis EN 313. Kihtpuitu saab liigitada mitmesse alamkategoriasse, kas struktuuri alusel (nt vineer, keskkihiga kihtpuit, sümmeetriline kihtpuit) või peamise lõppkasutuse alusel (nt laevavineer);
- q) „puitkiudplaat“ – suur hulk paneelitüüpe, mis on määratletud standardites EN 316 ja EN 622 ning mida võib füüsikaliste omaduste ja tootmisprotsessi põhjal jagada järgmistesse alamkategoriasse, nagu kõvad puitkiudplaadid, keskmised puitkiudplaadid, pehmed puitkiudplaadid ning keskmise tihedusega puitkiudplaadid;
- r) „kergesti biolagunev aine“ – aine, mille lahustunud orgaaniliste ühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 70 % või mille hapnikuvajadus või süsihappegaasitoodang 28-päevases katses on 60 % teoreetiliselt suurimast võimalikust, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408;
- s) „potentsiaalselt biolagunev aine“ – aine, mille lahustunud orgaaniliste ühendite lagunemisaste 28-päevases katses on 70 % või mille hapnikuvajadus või süsihappegaasitoodang 28-päevases katses on 60 % teoreetiliselt suurimast võimalikust, kui katse tehakse ühel järgmistest katsemeetoditest: ISO 14593, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B, ISO 9888, OECD 302 C;
- t) „viimistlustoimingud“ – meetodid, millega kantakse materjali pinnale pealiskiht või pinnakate. Meetodid võivad hõlmata värvimist, trükkimist, lakkimist, spoonimist, lamineerimist ning immutatud paberi ja viimistluskilega katmist;

- u) „biotsiid“, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 528/2012, ⁽¹⁾ on
- mis tahes aine või segu niisuguses vormis, nagu see tarnitakse kasutajale, ning mis sisaldab või tekitab üht või enamat toimeainet ja mille eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute;
  - mis tahes aine või segu, mis on loodud ainetest või segudest, mis ise ei kuulu esimese taande alla, ja mille kasutamise eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute, ning
  - töödeldud toode, millel on esmane biotsiiditoime;
- v) „puidukaitsevahendid“ – biotsiidid, mis kantakse puidule (st metsamaterjalile, mis on saeveskisse toodud kaubandusliku kasutamise eesmärgil ning puidu ja puidupõhiste toodete kõigi edasiste kasutuseesmärkide jaoks) või puidupõhiste toodetele pinnatöötluste (nt pihustamine, pintseldamine) või süvaimmutamise (nt vaakum-kõrgsurve meetod, topeltvakumeerimine) meetodil või kantakse muust kui puidust substraadile (nt müüritisele või alusmüürile) ainult selleks, et kaitsta külgnevat puitu või puidupõhiseid tooteid puitu hävitavate organismide (nt kuivmädanik ja termiidid) eest, vastavalt Euroopa Standardikomitees kokkulepitud määratlusele (allikas CEN/TC 38 „Durability of wood and wood-based products“);
- w) „E1“ – formaldehüüdi heitel põhinev ja kõigis ELi liikmesriikides vastuvõetud klassifikatsioon formaldehüüdi sisaldavate puidupõhiste paneelide jaoks. Standardi EN 13986 B lisas esitatud määratluse kohaselt klassifitseeritakse puidupõhine paneel E1 alla, kui selle formaldehüüdi heide on võrdväärne formaldehüüdi statsionaarse kontsentratsiooniga kuni 0,1 miljondikku (0,124 mg/m³) pärast standardi EN 717-1 kohast 28-päevast formaldehüüdi kambrikatset või kui kindlakstehtud formaldehüüdi heide on kuni 8 mg / 100 g ahjus kuivatatud paneeli kohta, mis on mõõdetud vastavalt standardile EN 120, või kui standardi EN 717-2 kohaselt mõõdetud formaldehüüdi heite kogus on kuni 3,5 mg/m² tunnis või kuni 5,0 mg/m² tunnis, mõõdetuna sama meetodi kohaselt, kuid kolme päeva jooksul pärast tootmist;
- x) „pealistatud riie“ – riie, mille ühel või mõlemal küljel on eraldiseisev katkematu kummi- ja/või plastipõhise materjali kiht, nagu on määratletud standardis EN 13360, sealhulgas selline polstrimaterjal, mida üldiselt nimetatakse kunstnahaks;
- y) „tekstiilid“ – looduslikud ja sünteetilised kiud ning keemilised tsellulooskiud;
- z) „looduslikud kiud“ – puuvill ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud, lina ja muud niinekiud, vill ja muud keratiinkiud;
- (aa) „sünteetilised kiud“ – akrüül-, elastaan-, polüamiid-, polüester- ja polüpropüleenkiud;
- (bb) „keemilised tsellulooskiud“ – lüotsell-, modaal- ja viskooskiud;
- (cc) „polster“ – materjalid, mida kasutatakse istmete, voodite ja muude mööblitoodete katmiseks, polsterdamiseks ja täitmiseks, ning see võib hõlmata kattematerjale, nagu nahk, pealistatud riie ja tekstiilid, ning samuti pehmendusmaterjale, nagu lateksil ja polüuretaanil põhinevad vetruvad poorsed polümeersed materjalid;
- (dd) „aine“ – looduslik või tootmismenetluse teel saadud keemiline element või selle ühendid koos püsivuse säilitamiseks vajalike ja tootmismenetlusest juhtuvate lisanditega, välja arvatud lahustid, mida on võimalik aineest eraldada, mõjutamata aine püsivust või muutmata selle koostist, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽²⁾ artikli 3 lõikes 1;
- (ee) „valmistis“ – kahest või enamast aineest koosnev segu või lahus, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõikes 2;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

- (ff) „koostisosa“ – jäigad ja eraldiseisvad osad, mille kuju ja vormi ei ole vaja muuta enne lõpptoote kokkupanemist selle täielikult toimivale kujule, kuigi tema asukoht võib lõpptoote kasutamise käigus muutuda ning ta võib hõlmata hingi, kruve, raame, sahtleid, rattaid ja riiuleid;
- (gg) „koostismaterjalid“ – materjalid, mille kuju ja vorm võib enne mööblitoote kokkupanekut või selle kasutamise käigus muutuda, ning see hõlmab tekstiili, nahka, pealistatud riiet ja polsterdamisel kasutatavaid polüuretaanvahte. Tarnitud puitu võib käsitada koostismaterjalina, kuid hiljem võidakse seda saagida ja töödelda, muutes selle koostisosaks.

Artikkel 3

Selleks et tootele saaks anda ELi ökomärgise määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel, peab toode kuuluma käesoleva otsuse artiklis 1 kindlaksmääratud tooterühma „mööbel“ ja vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud ökoloogilistele kriteeriumidele ning asjaomastele hindamis- ja kontrollinõuetele.

Artikkel 4

Tooterühmale „mööbel“ kehtestatud ökoloogilised kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad kuus aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest.

Artikkel 5

Haldusotstarbel antakse tooterühmale „mööbel“ koodnumber „049“.

Artikkel 6

Otsus 2009/894/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 7

1. Erandina artiklist 6 hinnatakse otsuses 2009/894/EÜ sätestatud tingimuste järgi neid puitmööbli tooterühma kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlusi, mis on esitatud enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva.
2. Tooterühma „puitmööbel“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlused, mis esitatakse kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva, võivad olla koostatud kas otsuses 2009/894/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide alusel.

Taotlusi hinnatakse vastavalt kriteeriumidele, mille alusel need on koostatud.

3. ELi ökomärgise lubasid, mis on antud vastavalt otsuses 2009/894/EÜ sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. juuli 2016

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Karmenu VELLA

_____

LISA

RAAMISTIK**EUROOPA LIIDU ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID**

Kriteeriumid ELi ökomärgise andmiseks mööblile

1. Toote kirjeldus
2. Üldnõuded ohtlike ainete ja segude kohta
3. Puit, kork, bambus ja rotang
4. Plastid
5. Metallid
6. Polstrikattematerjalid
7. Polsterdamisel kasutatud pehmendusmaterjalid
8. Klaas: raskmetallide kasutamine
9. Lõpptootele esitatavad nõuded
10. Tarbijateave
11. ELi ökomärgisel esitatav teave

HINDAMIS- JA KONTROLLINÕUDED

Iga kriteeriumi juures on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüsitulemuste ja katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad need tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnijatelt jne.

Pädevad asutused tunnustavad eelistatavalt tunnistusi, mille on välja andnud asutused, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele ühtlustatud standardile, ning kontrollide, mida on teinud asutused, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele ühtlustatud standardile.

Vajaduse korral võib kasutada muid katsemeetodeid kui need, mis on esitatud iga kriteeriumi puhul, kui taotlust hindav pädev asutus kinnitab nende samaväärsust.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrollid.

Eeltingimusena peab toode vastama kõigile asjakohastele selle riigi (nende riikide) õiguslikele nõuetele, kus toode kavatsetakse turule lasta. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele tingimusele.

Ökomärgise kriteeriumid peegeldavad parimate keskkonnanäitajatega tooteid mööbliturul. Hindamise lihtsustamiseks keskenduvad kriteeriumid materjali alusel antavale hinnangule, kuna paljud mööblitooted sisaldavad ainult ühte või kahte ülalnimetatud materjalidest.

Kuigi tootmine on seotud kemikaalide kasutamisega ja saasteainete eraldumisega, on ohtlike ainete kasutamine igal võimalikul juhul keelatud või on piiratud miinimumiga, mis on vajalik, et tagada toote piisav toimivus ning samas ka ranged mööblitoodete kvaliteedi- ja ohutusstandardid. Seepärast on konkreetsete ainete ja ainerühmade puhul lubatud erandi tingimused eriolukordades, et mitte koormata keskkonda teistes olulusringi etappides või olulusringi muu mõjuga, ning ainult juhul, kui teisi lahendusi ei ole turul saadaval.

Kriteerium 1 – toote kirjeldus

Pädevale asutusele esitatakse tehnilised joonised, millel on kujutatud lõpliku mööblitoote moodustavate koostisosade ja -materjalide ning alamkoostisosade ja -materjalide kokkupanemist, ning lõpliku mööblitoote mõõtmed; samuti esitatakse pädevale asutusele toote materjalide spetsifikatsioon, milles on näidatud toote enda kogumass ja kuidas see jaotub järgmiste erinevate materjalide vahel: täispuit, puidupõhised paneelid, kork, bambus, rotang, plastid, metallid, nahk, pealisted riie, tekstiilmaterjalid, klaas ning pehmendus- ja täitematerjalid.

Kõik ülejäänud materjalid, mis ei kuulu ülalnimetatud kategooriatesse tuleb loetleda muu materjalina.

Muu materjali kogus ei tohi ületada 5 % toote kogumassist.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab pädevale asutusele dokumendid, mis sisaldavad järgmist:

- i) tehnilised joonised, mis näitavad mööblitoote kokkupanemisel kasutatud eri koostisosi või -materjale ning alamkoostisosi või -materjale;
- ii) materjalide üldine spetsifikatsioon, milles on esitatud tooteühiku kogumass ning see, kuidas mass on jagatud täispuidu, puidupõhiste paneelide, korgi, bambuse, rotangi, plastide, metallide, naha, tekstiilmaterjalide, pealisted riide, klaasi ning pehmendus- või täitematerjalide ning muu materjali vahel. Eri materjalide mass esitatakse grammides või kilogrammides ning protsendina tooteühiku kogumassist.

Kriteerium 2 – üldnõuded ohtlike ainete ja segude kohta

Tootes ja selle ükskõik millises koostisosas ja -materjalis tuleb kooskõlas kriteeriumiga 2.1 ning kriteeriumi 2.2 punktidega a ja b piirata selliste ainete esinemist, mis on määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt määratletud väga ohtlike ainetena, või selliste ainete ja segude esinemist, mis vastavad tabelis 1 loetletud ohtude puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008⁽¹⁾ (edaspidi „CLP-määrus“) kohastele ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise kriteeriumidele.

Selle kriteeriumi puhul rühmitatakse väga ohtlike ainete kandidaatloetelu ja CLP-määruse kohased klassifikatsioonid tabelis 1 vastavalt nende ohtlike omadustele.

Tabel 1

Ohurühmad**1. ohurühm – väga ohtlikud ained ning CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ained**

Ohud, mille põhjal määratletakse aine või segu 1. ohurühma kuuluvaks:

ained, mis on esitatud väga ohtlike kandidaatainete loetelus;

1A või 1B ohukategooria kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained: H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

---

2. ohurühm – CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ained

Ohud, mille põhjal määratletakse aine või segu 2. ohurühma kuuluvaks:

2. ohukategooria kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained: H341, H351, H361f, H361d, H361fd, H362

veeorganismidele mürgised – 1. ohukategooria: H400, H410

äge mürgisus – 1. ja 2. ohukategooria: H300, H310, H330

sissehingamisel mürgised – 1. ohukategooria: H304

sihtelundile mürgised – 1. ohukategooria: H370, H372

1. ohukategooria naha sensibilisaator H317

---

3. ohurühm – CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ained

Ohud, mille põhjal määratletakse aine või segu 3. ohurühma kuuluvaks:

veeorganismidele mürgised – 2., 3. ja 4. ohukategooria: H411, H412, H413

sissehingamisel mürgised – 3. ohukategooria: H301, H311, H331, EUH070

sihtelundile mürgised – 2. ohukategooria: H371, H373

2.1. Väga ohtlike ainete piiramine

Toode ja ükski selle koostisosa ega -materjal ei tohi sisaldada väga ohtlikke aineid suuremas kontsentratsioonis kui 0,10 massiprotsenti.

Sellest nõudest ei tehta erandit, kui väga ohtlike ainete kandidaatloetus olevat ainet esineb tootes või selle ükskõik millises koostisosas ja -materjalis üle 0,10 massiprotsendi.

Komisjoni otsuses 2014/350/EL⁽¹⁾ sätestatud ökoloogiliste kriteeriumide kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse vastavaks kriteeriumile 2.1.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab esitama kinnituse selle kohta, et tootes ega üheski toote kokkupanemisel kasutatud koostisosas ega -materjalis ei esine väga ohtlikke aineid määratletud või sellest suuremas kontsentratsioonis. Kinnitustes tuleb viidata ECHA⁽²⁾ avaldatud kandidaatainete loetelu värskemale versioonile.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltoodete puhul tuleb vastavuse tõendamiseks esitada ELi ökomärgise tunnistuse koopia.

2.2. Mööblitoodetes kasutatavate CLP-määruse kohaselt klassifitseeritud ainete ja segude piiramine

Need nõuded on jaotatud kaheks osaks, põhinedes mööblitoote tootmisetapil. Alapunktis a osutatakse sellistele ainetele ja segudele, mida kasutab mööbli tootja ise viimistlus- ja koostetoimingute käigus. Alapunktis b viidatakse sellistele ainetele ja segudele, mida on kasutatud tarnitud koostisosade ja -materjalide valmistamisel.

Otsuses 2014/350/EL sätestatud ökoloogiliste kriteeriumide kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse vastavaks kriteeriumi 2.2 punktidele a ja b.

2.2(a) Ained ja valmistised, mida kasutab mööbli tootja

Ükski mööbli tootja poolt otse kasutatav liim, lakk, värv, kruntvärv, peits, biotsiid (nt puidukaitsevahendid), leegiaeglusti, pahtlisegu, vaha, õli, vuugisegu, hermeetik, värvaine, vaik ega määrdõli ei tohi olla klassifitseeritud ühtegi tabelis 1 loetletud CLP-määruse kohasesse ohurühma, välja arvatud juhul, kui nende kasutamise suhtes on tehtud erand tabelis 2.

2.2(b) Ained ja valmistised, mida kasutavad määratletud koostisosade ja -materjalide tarnijad

Seda kriteeriumi ei kohaldata tarnijatelt saadud üksiku koostisosa ja -materjali puhul, mis i) kaalub alla 25 g ning ii) ei puutu tavapärase kasutamise korral kasutajaga otseselt kokku.

⁽¹⁾ Komisjoni 5. juuni 2014. aasta otsus 2014/350/EL, millega kehtestatakse tekstiiltoodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELTL 174, 13.6.2014, lk 45).

⁽²⁾ ECHA autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike kandidaatainete loetelu, <http://www.echa.europa.eu/et/candidate-list-table>.

Ükski tarnijate poolt kasutatav aine või valmistis, mida kasutatakse allpool määratletud juhtudel, ei tohi olla klassifitseeritud ühtegi tabelis 1 loetletud CLP-määruse kohasesse ohurühma, välja arvatud juhul, kui nende kasutamise suhtes on tehtud erand tabelis 2.

- Täispuidu ja puidupõhiste paneelide puhul: liimid, lakid, värvid, peitsid, biotsiidid (nt puidukaitsevahendid), kruntvärvid, leegiaeglustid, pahtlisegud, vahad, õlid, vuugisegud, hermeetikud ja vaigud.
- Plastide puhul: lisaainetena kasutatavad pigmendid, plastifikaatorid, biotsiidid ja leegiaeglustid.
- Metallide puhul: metallpinnale kantavad värvid, kruntvärvid või lakid.
- Tekstiilist, nahast ja pealstatud riidest polstri puhul: värvained, lakid, optilised valgendid, stabilisaatorid, abiühendid, leegiaeglustid, plastifikaatorid, biotsiidid või vett, mustust ja plekke hülgavad ained.
- Polsterdamisel kasutatud pehmendusmaterjalide puhul: materjalile kantud biotsiidid, leegiaeglustid või plastifikaatorid.

Tabel 2

Erandid tabelis 1 esitatud ohupiirangutest ja kohaldatavad tingimused

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
a) Biotsiidid (nt puidukaitsevahendid)	Lõpptootes kasutatavate mööbli koostisosade ja/või polstri materjalide töötlemine	Kõik tabelis 1 loetletud 2. ja 3. ohurühma ained, välja arvatud kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained	<p>Erand tehakse ainult juhul, kui biotsiidis sisalduv toimeaine on määruse (EL) nr 528/2012 alusel heaks kiidetud või see on hindamisel kuni heakskiitva otsuse tegemiseni või see on kantud kõnealuse määruse I lisse, ning järgmistel juhtudel, kui need on asjakohased:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. pinnakattevahendite koostises olevad suletud nõus konservandid, mida kasutatakse sise- või õuemööbli koostisosade ja -materjalide töötlemiseks; ii. kuiva kihi säilitusained, mis on ainult õuemööbli pinnakattevahendi koostises; iii. sellise puidu kaitsevahendiga töötlemine, mida kasutatakse õuemööbli jaoks, kuid ainult juhul, kui esmane puit ei vasta standardis EN 350 kehtestatud vastupidavuse klassidele 1 või 2; iv. õuemööbli puhul kasutatavad tekstiilmaterjalid või pealstatud riie. <p>Kontrollimine</p> <p>Taotleja esitab kinnituse, kas ja milliseid biotsiidides sisalduvaid toimeaineid on kasutatud mööbli eri koostisosade ja -ainete valmistamisel, ning selle toetuseks vastavalt vajadusele tarnijate deklaratsioonid, asjaomased ohutuskaardid, CASi numbrid ja standardi EN 350 kohased katsetulemused.</p>

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
b) Leegiaeglustid	Polstrikattematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid, nahk ja pealistatud riie ning samuti pehmendusmaterjalid	H317, H373, H411, H412, H413	Toode peab olema ette nähtud kasutamiseks sellistel tingimustel, milles see peab vastama ISO tulekaitsenõuetele, Euroopa standardi, liikmesriigi või riigihanke standarditele ja eeskirjadele.
c) Leegiaeglustid/antimontrioksiid		H351	Antimontrioksiid on lubatud ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: <ul style="list-style-type: none"> i. toode peab olema ette nähtud kasutamiseks sellistel tingimustel, milles see peab vastama ISO tulekaitsenõuetele, Euroopa standardi, liikmesriigi või riigihanke standarditele ja eeskirjadele; ii. seda kasutatakse tekstiili või pealistatud riide puhul sünergistina; iii. õhkuheide töökohal, kus tekstiiltoodet töödeldakse leegiaeglustiga, vastab ohtlike ainete piirnormile töökeskkonnas, mis on kaheksa tunni jooksul 0,50 mg/m³.
d) Nikkel	Metallist koostisosad	H317, H351, H372	Lubatud kasutada ainult roostevabast terasest või nikeldatud koostisosades ja juhul, kui nikli vabanemise määr on standardi EN 1811 kohaselt alla 0,5 µg/cm ² nädalas.
e) Kroomiühendid		H317, H411	Erandit kohaldatakse ainult galvaniseerimisel kasutatavate kroom(III) ühendite suhtes (nt kroom(III)kloriid).
f) Tsingiühendid		H300, H310, H330, H400, H410	Erandit kohaldatakse ainult galvaanilisel katmisel või kuumsukeldusprotsessis galvaanitud kasutatavate tsingiühendite puhul (nt tsinkoksiid, tsinkkloriidi ja tsinksüaniid).
g) Värvaine värvimiseks ja muuks kui pigmenttrükiks	Mööbli polstrikattematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid, nahk ja pealistatud riie	H301, H311, H317, H331	Kui kasutatakse tolmuwabasid värvilahuseid või kui värvimis- ja trükikojad kasutavad värvide automaatdoseerimist või -jaotust töötajate kokkupuute minimeerimiseks.

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
		H411, H412, H413	<p>Nende ohulausetega klassifitseeritud värvimisprotsessid, kus kasutatakse reaktiivseid, otsetoimelisi, küüp- või väävelvärve, peavad vastama vähemalt ühele järgmistest tingimustest:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. kasutatakse suure afiinsusega värve; ii. saavutatud praagimäär on alla 3,0 %; iii. kasutatakse värvisobivuse mõõtmise riistu; iv. värvimisel rakendatakse standardtoiminguid; v. reovee puhastamisel kasutatakse värvieemaldust (*). <p>Värvilahuses värvimine ja digiprinteriga trükkimine on erandid nendest tingimustest.</p>
h) Optilised valgendid	Mööbli polstrikkatematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid, nahk ja pealstatud riie	H411, H412, H413	<p>Optilisi valgendeid võib kasutada üksnes järgmistel juhtudel:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. valge värviga trükis; ii. lisaainena ringlusse võetud koostisosa akrüüli, polüamiidi ja polüestri tootmisel.
i) Vett, mustust ja õli hülgevad ained	Mööbli koostisosade ja -materjalide kõigi pinnatöötluste puhul	H413	<p>Hülgev aine ja selle lagusaadused on kas</p> <ul style="list-style-type: none"> i. kergesti või potentsiaalselt biolagunevad või ii. veekeskkonnas, sealhulgas veesetetes madala bioakumulatsioonivõimega (oktanool-vesi-jaotuskoefitsient Log Kow ≤ 3,2 või biokontsentratsiooni tegur < 100).
j) Stabilisaatorid ja lakid	Kasutatakse pealstatud riide valmistamisel	H411, H412, H413	<p>Töötajate kokkupuute minimeerimiseks tuleb kasutada automaatset doseerimist ja/või isikukaitsevahendeid. Vähemalt 95 % nende lisaainete lahustunud orgaaniliste süsinikuühendite lagunemisaste 28-päevases katses peab olema 80 %, kui katsed tehakse OECD 303A/B ja/või ISO 11733 meetoditega.</p>
k) Abiained (sealhulgas kandeained, tasandavad ained, dispergendid, pindaktiivsed ained, paksendajad ja sidained)	Kasutatakse mööbli polstrikkatematerjalide (tekstiilmaterjalid, nahk või pealstatud riie) töötlemisel	H301, H311, H317, H331, H371, H373, H411, H412, H413, EUH070	<p>Segud valmistatakse retsepti järgi, kasutades automaatdoseerimise süsteeme, ja protsessis järgitakse standardmenetlusi.</p> <p>Ohulausetega H311 või H331 klassifitseeritud aineid ei tohi materjali pinnal olla suuremas sisalduses kui 1,0 massiprotsenti.</p>

Aine/valmistise tüüp	Kasutamine	Erandiga hõlmatud ohuklassid	Erandi tingimused
l) Värvivid, lakid, vaigud ja liimid	Kõik mööbli koostisosad ja -materjalid	H304, H317, H412, H413, H371, H373	Esitada tuleb keemilise segu ohutuskart, milles on selgelt kirjeldatud õiged isikukaitsevahendid ning kõnealuste segude piisavad ladustamis-, käitlemis-, kasutamise- ja kõrvaldamismenetlused nende kasutamise ajal ning kinnitav deklaratsioon nimetatud meetmete vastavuse kohta.
		H350	Kohaldatakse ainult selliste formaldehüüdi põhinevate vaikude suhtes, mille vaba formaldehüüdi sisaldus vaigusegus (vaigud, liimid ja kõvendid) ei ületa 0,2 massiprotsenti, nagu on kindlaks määratud standardiga ISO 11402 või muu samaväärse meetodiga.
m) Määrdeõlid	Koostisosad, mis on ette nähtud tavapärase kasutamise puhul korduvalt liikuma	Kõik tabelis 1 loetletud 2. rühma ohud, välja arvatud kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained, ja kõik 3. rühma ohud	Määrdeaineid lubatakse kasutada ainult juhul, kui asjakohaste OECD või ISO katsetega suudetakse tõendada, et need on kergesti või iseenesest biolagunevad veekeskkonnas, sealhulgas veesetetes.

(*) Värvieemaldus reovee puhastamisel loetakse toimunuks, kui värvikoja heitvesi vastab järgmistele spektri koefitsientidele: i) 7 m^{-1} 436 nm juures, 5 m^{-1} 525 nm juures ja 3 m^{-1} 620 nm juures.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 2.2 punktidele a ja b ning, kui see on asjakohane, esitab selle toetuseks kinnitused tarnijatelt. Kinnituste toetuseks tuleb esitada asjakohased valmististe või ainete loetelud, mida kasutatakse koos teabega ohukategooriasse klassifitseerimise või mitteklassifitseerimise kohta.

Iga aine või segu klassifitseerimise või mitteklassifitseerimise kinnituse toetuseks tuleb esitada järgmised andmed:

- i) CASi, EÜ või loetelu number (kui see on olemas valmististe puhul);
- ii) millisel kujul ja millises olekus ainet või valmistist kasutatakse;
- iii) ainete puhul CLP-määruse harmoneeritud ohuklassid;
- iv) Tarnija/tootja enda klassifitseeritud ainete kirjed ECHA REACH-määruse registreeritud ainete andmebaasis ⁽¹⁾ (kui harmoneeritud klassifikatsiooni ei ole);
- v) segude klassifikatsioon vastavalt CLP-määruses sätestatud kriteeriumidele.

Kui kaalutakse tarnija/tootja poolt tehtud iseklassifitseeritud ainete kirjeid ECHA REACH-määruse registreeritud ainete andmebaasis, tuleb eelistada ühiselt esitatud taotlusi.

Kui REACH-määruse registreeritud ainete andmebaasis on klassifikatsiooni kohta kirje „andmed puuduvad“ või „ebapiisavad andmed“ või kui aine ei ole REACHi süsteemis veel registreeritud, tuleb esitada määruse (EÜ) nr 1907/2006 VII lisa nõuetele vastavad toksikoloogilised andmed, mis on tootja/tarnija lõpliku endapoolse klassifitseerimise jaoks piisavad vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 I lisale ja ECHA toetavatele suunistele. Kui „andmed puuduvad“ või on „ebapiisavad“, kontrollitakse tootja või tarnija enda tehtud klassifitseerimist ning vastuvõetavad on järgmised teabeallikad:

- i) ECHAga analoogsete reguleerivate ametite, ⁽²⁾ liikmesriikide reguleerimisasutuste või valitsustevaheliste organite toksikoloogilised uuringud ja ohuhindamised;

⁽¹⁾ ECHA, REACH-määruse registreeritud ainete andmebaas: <http://www.echa.europa.eu/information-on-chemicals/registered-substances>.

⁽²⁾ ECHA, koostöö analoogsete reguleerivate ametitega, <http://echa.europa.eu/about-us/partners-and-networks/international-cooperation/cooperation-with-peer-regulatory-agencies>.

- ii) määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisa kohaselt täielikult täidetud ohutuskaart;
- iii) kutselise toksikoloogi esitatud dokumenteeritud eksperdi hinnang. See peab põhinema teaduskirjanduse ja olemasolevate katseandmete läbivaatamisel, mida toetavad vajaduse korral ECHA poolt heaks kiidetud meetodika kohaselt sõltumatute laborite tehtud uute katsete tulemused;
- iv) vajaduse korral tõend, mis põhineb sellise akrediteeritud vastavushindamisasutuse välja antud eksperdi hinnangul, kes tegeleb ohu hindamisega vastavalt ühtse ülemaailmse kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise süsteemile (edaspidi „GHS“) või CLP-määruse ohuklassifitseerimise süsteemile.

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XI lisale võib teavet ainete või segude ohtlike omaduste kohta saada ka muul viisil kui katsetega, näiteks alternatiivmeetoditega, nagu *in vitro*-meetodid, kvantitatiivsete struktuuriaktiivsuse mudelitega või kasutades ainete rühmitamist või ülekandvat lähenemisviisi.

Tabelis 2 loetletud ainete ja valmististe puhul, mille suhtes tehakse erand, peab taotleja tõendama, et kõik erandi tingimused on täidetud.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse vastavaks kriteeriumi 2.2 punktidele a ja b, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnistus.

Kriteerium 3 – puit, kork, bambus ja rotang

Mõistet „puit“ kohaldatakse nii täispuidu kui ka puitlaastude ja puidukiudude suhtes. Kui kriteeriumid on seotud ainult puidupõhiste paneelidega, on sellele osutatud nimetatud kriteeriumi pealkirjas.

Üheski mööblitoote osas ei ole lubatud kasutada viniüülkloriidi monomeerist toodetud plastkilet.

3.1. Säätvalt toodetud puit, kork, bambus ja rotang

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui puidu või puidupõhiste paneelide sisaldus ületab 5 massiprotsenti lõpptootes (välja arvatud pakend).

Kogu puit, kork, bambus ja rotang peab olema hõlmatud järelevalvehela sertifikaatidega, mis on välja antud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi, näiteks metsahoolekogu (Forest Stewardship Council (FSC)), metsade sertifitseerimissüsteemide toetusprogrammi (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC)) või muu samaväärse süsteemi kaudu.

Kogu esmane puit, kork, bambus ja rotang ei tohi pärit olla geneetiliselt muundatud liikidest ning peab olema hõlmatud kehtiva säästva metsamajanduse järelevalvehela sertifikaatidega, mis on välja antud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi, näiteks FSC, PEFC või muu samaväärse süsteemi kaudu.

Kui sertifitseerimissüsteemis on lubatud tootes või tooteseerias segada sertifitseerimata materjali sertifitseeritud ja/või ringlusse võetud materjaliga, peab vähemalt 70 % puidust, bambusest, korgist või rotangist, vastavalt sellele, milline neist on asjakohane, olema säästva tootmise sertifikaadiga hõlmatud esmane ja/või ringlusse võetud materjal.

Sertifitseerimata materjali suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi, mis tagab, et materjal on seadusliku päritoluga ja vastab kõigile muudele sertifitseerimiskavaga sertifitseerimata tooraine suhtes kehtestatud nõuetele.

Sertifitseerimisasutused, mis annavad välja metsamaterjali ja/või selle järelevalvehela sertifikaate, peavad olema kõnealuse sertifitseerimissüsteemi poolt akrediteeritud või tunnustatud.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse nõuetele vastavuse kohta, mida toetab (toetavad) kehtiv (kehtivad) sõltumatult väljastatud järelevalvehela sertifikaat (sertifikaadid) tootes või tooteseerias kasutatud kogu puit-, kork-, bambus- või rotangmaterjali kohta, mis kinnitab (kinnitavad), et vähemalt 70 % materjalist pärineb metsadest või piirkondadest, mida hallatakse säästava metsamajanduse põhimõtete kohaselt ja/või ringlusse võetud allikatest, mis vastavad asjaomases sõltumatus järelevalvehelas sätestatud nõuetele. Sõltumatu sertifitseerijana tunnistatakse FSCd, PEFCd või mõnd samaväärset süsteemi. Juhul kui sertifitseerimissüsteem ei näe ette, et kogu esmane materjal peab olema pärit geneetiliselt muundamata liikidest, tuleb selle tõenduseks esitada täiendavad tõendid.

Kui toode või tooteseeria sisaldab sertifitseerimata esmast materjali, tuleb tõendada, et sertifitseerimata esmase materjali sisaldus ei ületa 30 % ning et selle suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi, mis tagab, et materjal on seadusliku päritoluga ja vastab kõikidele muudele sertifitseerimiskavaga sertifitseerimata tooraine suhtes kehtestatud nõuetele.

3.2. Piiratud kasutusega ained

Lisaks ohtlike ainete kohta sätestatud üldtingimustele kriteeriumis 2 kohaldatakse järgmisi tingimusi konkreetselt puidust, korgist, bambusest või rotangist valmistatud mööbli koostisosade suhtes või ainult puidupõhiste paneelide suhtes, kui viimane mõiste on nimetatud kriteeriumi pealkirjas:

3.2(a) Puidupõhiste paneelide valmistamisel kasutatud ringlusse võetud puidus olevad saasteained

Ringlusse võetud puidukiude või hakkpuitu, mida kasutatakse puidupõhiste paneelide valmistamiseks, tuleb katsetada kooskõlas Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standardiga ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta ⁽¹⁾ ning need peavad vastama tabelis 3 esitatud saasteainete piirnormidele.

Tabel 3

Saasteainete piirnormid ringlusse võetud puidus

Saasteained	Piirnormid (mg/kg ringlusse võetud puidu kohta)	Saasteained	Piirnormid (mg/kg ringlusse võetud puidu kohta)
Arseen (As)	25	Elavhõbe (Hg)	25
Kaadmium (Cd)	50	Fluor (F)	100
Kroom (Cr)	25	Kloor (Cl)	1 000
Vask (Cu)	40	Pentaklorofenool (PCP)	5
Plii (Pb)	90	Kreosoot (benso(a)püreen)	0,5

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kas:

- puidupõhiste paneelide tootja kinnituse selle kohta, et paneelides ei kasutatud ringlusse võetud puidukiudu, või
- puidupõhiste paneelide tootja kinnituse selle kohta, et kõik kasutatud ringlusse võetud puidukiud on representatiivselt katsetatud vastavalt 2002. aasta Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standardiga ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta, mille toetuseks on esitatud vastavad katseprotokollid, mis tõendavad ringlusse võetud puidu proovide vastavust tabelis 3 määratud piirnormidele;
- puidupõhiste paneelide tootja kinnituse selle kohta, et kõik kasutatud ringlusse võetud puidukiud on katsetatud vastavalt muudele võrdväärsetele standarditele, millega on ette nähtud samaväärsed või rangemad piirnormid kui 2002. aasta Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standardis ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta, ning mille toetuseks on esitatud vastavad katseprotokollid, mis tõendavad ringlusse võetud puidu proovide vastavust tabelis 3 määratud piirnormidele.

3.2(b) Raskmetallid värvides, kruntvärvides ja lakkides

Puidule või puidupõhiste materjalidele kantud värvid, kruntvärvid ja lakid ei tohi sisaldada kaadmiumil, pliil, kroom(VI)-l, elavhõbedal, arseenil või seleenil põhinevaid aineid suuremas sisalduses kui 0,010 massiprotsenti iga metalli kohta suletud nõus olevas värvi-, kruntvärvi- või lakilahuses.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning kasutatud värvide, kruntvärvide ja/või lakkide tarnijatelt saadud vastavad ohutuskaardid.

⁽¹⁾ „EPF Standard for delivery conditions of recycled wood“ (Euroopa puitpaneelide föderatsiooni (EPF) standard ringlusse võetud puidu tarnimise tingimuste kohta), oktoober 2002. Saab tutvuda aadressil: <http://www.europanel.org/upload/EPF-Standard-for-recycled-wood-use.pdf>.

3.2(c) Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides ja lakkides

Seda kriteeriumi ei kohaldata töötlemata puitpinnale või seebi, vaha või õliga töödeldud naturaalsele puitpinnale.

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui kaetud puidu või puidupõhiste paneelide sisaldus (v.a töötlemata puitpinnad või seebi, vaha või õliga töödeldud naturaalsed puitpinnad) ületab 5 massiprotsenti lõplikus mööblitootes (välja arvatud pakend).

Käesoleva kriteeriumi nõudeid ei ole vaja täita, kui suudetakse tõendada vastavust kriteeriumile 9.5.

Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides või lakkides, mida kasutatakse mööblitootes kasutatava puidu või puidupõhiste paneelide katmiseks, ei tohi ületada 5 protsenti (sisaldus suletud nõus).

Siiski võib kasutada suurema lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldusega katteid, kui suudetakse tõendada üht järgmistest:

- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värv, kruntvärv või lakis jääb alla 30 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta või
- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värv, kruntvärv või lakis on 30–60 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta ja pinnatöötlemise kvaliteet vastab kõigile tabelis 4 sätestatud nõuetele.

Tabel 4

Pinnatöötlemise kvaliteedi nõuded, kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse määr on 30–60 g/m²

Katsestandard	Tingimus	Nõutav tulemus
EN 12720. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine külmadele vedelikele	Kokkupuude veega	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude rasvaga	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude alkoholiga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude kohviga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet
EN 12721. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine niiskele kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 12722. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine kuivale kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 15186. Mööbel – pinna kraapekindluse määramine	Kokkupuude teemandist kraapeot-sikuga	Meetod A: 5N koormuse rakendamisel on kriimustuste sügavus $\geq 0,30$ mm või meetod B: 5N koormuse rakendamisel ei ole kriimustusi näha rohkem kui kuues vaatlusšablooni pilus

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta, märkides, kas nõuetele vastavus on saavutatud, kuna mööblitoode on sellest kriteeriumist vabastatud, või on see saavutatud tänu lenduvate orgaaniliste ühendite kontrollitud kasutamisele katmisel.

Viimasel juhul tuleb taotleja kinnituse toetuseks esitada teave värvi, kruntvärvi või laki tarnijalt, milles on märgitud lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis ja värvi, kruntvärvi või laki tihedus (mõlemad g/l) ning arvutus lenduvate orgaaniliste ühendite tegeliku protsentuaalse sisalduse kohta.

Kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis on suurem kui 5 protsenti (sisaldus suletud nõus), peab taotleja, kas

- i) esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 30 g/m², vastavalt I liites esitatud juhisele;
- ii) esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 60 g/m², vastavalt I liites esitatud juhisele, ja esitama katseprotokollid, mis tõendavad pinnakatete vastavust tabelis 4 esitatud nõuetele.

3.3. Formaldehüüdi heide puidupõhistest paneelidest

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui puidupõhiste paneelide sisaldus lõplikus mööblitootes (välja arvatud pakend) ületab 5 massiprotsenti.

Formaldehüüdi heide kõigist tarnitud puidupõhistest paneelidest sellisel kujul, nagu neid mööblitootes kasutatakse (st pealistas, pinnatud, pealistas, spoonitud), ning mille tootmisel kasutati formaldehüüdi põhinevaid vaike, peab vastama ühele järgmistest tingimustest:

- see on alla 50 % sellest läviväärtusest, mille alusel võib paneele klassifitseerida E1-na;
- see on keskmise tihedusega puitkiudplaatidest (MDF) paneelide puhul alla 65 % E1 läviväärtusest;
- see on väiksem kui heite piirnormid, mis on sätestatud CARB II etapis või Jaapani F-3 või F-4 tähe standardites.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta sellele kriteeriumile, kinnitades, et ta ei ole paneele täiendavalt modifitseerinud ega töödeldud viisil, mis võiks kahjustada tarnitud paneelide vastavust formaldehüüdi heite piirnormile. Vähese formaldehüüdi heitega paneelide hindamine ja kontrollimine sõltub sellest, millise sertifitseerimiskava alla paneel kuulub. Iga kava jaoks nõutavaid dokumente on kirjeldatud tabelis 5.

Tabel 5

Vähese formaldehüüdi heitega paneelide hindamine ja kontrollimine

Sertifitseerimiskava	Tõendavad dokumendid
E1 (nagu määratletud standardi EN 13986 B lisas)	Puidupõhiste paneelide tootja kinnitus selle kohta, et paneel vastab 50 %-le E1 heite piirnormile, või MDF-paneelide puhul 65 %-le E1 heite piirnormile, mille toetuseks on esitatud standardite EN 717-2, EN 120, EN 717-1 või võrdväärse meetodi kohaselt tehtud katsete protokollid.
CARB – California õhuresursside komitee: II etapi piirnormid	Puidupõhiste paneelide tootja kinnitus (mille toetuseks on esitatud ASTM E1333 või ASTM D6007 kohased katsetulemused) selle kohta, et paneelid vastavad California komposiitpuittoodete määruuses 93120 (1) määratletud formaldehüüdi II etapi heite piirnormidele. Puidupõhise paneeli võib märgistada kooskõlas kõnealuse määruuse punktiga 93120.3(e) ning märgisel peavad olema tootja andmed, tootepartii number ning CARBi määratud number sõltumatule kontrollijale (viimane ei ole kohustuslik, kui toodet müüakse väljaspool Californiat või kui toode on valmistatud ilma formaldehüüdi kasutamata või on kasutatud teatavat väga väikese heitega formaldehüüdi põhinevat vaiku).

Sertifitseerimiskava	Tõendavad dokumendid
F-3 või 4 tähega seotud piirnormid	Puidupõhise paneeli tootja kinnitus vastavuse kohta formaldehüüdi heite piirnormidele JIS (Japanese Industrial Standard (Jaapani tööstusstandard)) A 5905 kohaselt (puitkiudplaadi puhul) või JIS A 5908 kohaselt (puitlaastplaatide ja kihtpuidu puhul), mille toetuseks tuleb esitada JIS A 1460 (eksikaatori meetod) kohased katseandmed.

(1) Määrus 93120 „Airborne toxic control measure to reduce formaldehyde emissions from composite wood products“ („Õhu kaudu levivate mürkainete kontrollimeetmed formaldehüüdi heite vähendamiseks komposiitpuittoodetest“), California Code of Regulations.

Kriteerium 4 – plastid

Üheski mööblitoote osas ei ole lubatud kasutada vinüülkloriidi monomeerist toodetud plasti.

4.1. Plastist koostisosade märgistamine

Plastosad, mille mass ületab 100 g, tuleb märgistada kooskõlas standarditega EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (osad 1–4). Märgisel kasutatav kiri peab olema vähemalt 2,5 mm kõrge.

Kui plasti koostisesse sihilikult lisatud täiteainete, leegiaeglustite või plastifikaatorite sisaldus on suurem kui 1 massiprotsent, tuleb need standardi EN ISO 1043 (osad 2–4) kohaselt märgisel ära märkida.

Erandjuhtudel on lubatud üle 100-grammistest plastosade märgistamata jätmise järgmistel tingimustel:

- märgistus mõjutaks plastosa toimivust või funktsionaalsust;
- märgistus ei ole tootmismeetodi tõttu tehniliselt võimalik;
- koostisosi ei saa märgistada, sest neil ei ole piisavalt pinda, et märgis oleks ringlussevõtuga tegeleva ettevõtja jaoks loetava suurusega.

Ülalnimetatud juhtudel, kui on lubatud jätta märgistamata, tuleb kriteeriumis 10 osutatud tarbijateabele lisada täiendavad üksikasjad polümeeri tüübi ning kõigi lisaainete kohta vastavalt standarditele EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (osad 1–4).

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta, milles loetletakse kõik mööblitootes olevad plastist koostisosad, mille kaal ületab 100 g, ning märgib, kas need koostisosad on märgistatud vastavalt standarditele EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (osad 1–4).

Iga plastist koostisosa märgistus peab plastist koostisosa visuaalsel kontrollimisel olema selgelt nähtav. Märgistus ei pea olema selgelt nähtav lõplikult kokkupandud mööblitootes.

Kui mõni üle 100 g massiga plastosa ei ole märgistatud, peab taotleja esitama põhjenduse märgistamata jätmise kohta ning osutama, kus asjaomane teave on tarbijateabes esitatud.

Kui on kahtlusi seoses üle 100 g massiga koostisosade plasti laadi suhtes ning juhul, kui tarnijad ei esita nõutavat teavet, tuleb standardite EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 kohast märgistust toetava tõendina esitada laboratoorsete katsete andmed, mis on saadud infrapuna või Ramani spektroskoopiaga või mõne muu asjakohase analüüsi-meetodiga, millega tehakse kindlaks plastpolümeeri laad ning täiteainete ja muude lisaainete sisaldus.

4.2. Piiratud kasutusega ained

Lisaks kriteeriumis 2 sätestatud üldnõuetele ohtlike ainete kohta kohaldatakse plastist koostisosade suhtes allpool esitatud tingimusi.

4.2(a) Raskmetallid plasti lisaainetes

Plastist koostisosade ega ühegi pealiskihi valmistamisel ei tohi kasutada kaadmiumi (Cd), kroom(VI) (CrVI), plii (Pb), elavhõbeda (Hg) ega tina (Sn) sisaldavaid lisaaineid.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta.

Kui kasutatakse ainult primaarplasti, aktsepteeritakse primaarplasti tarnija kinnitus, et ei ole kasutatud kaadmiumi, kroom(VI), pliidi, elavhõbedat ja tina sisaldavaid lisaaineid.

Kui primaarplast on kombineeritud tarbijaelse ringlusse võetud plastmaterjaliga teadaolevatest allikatest ja/või tarbijajärgse polüetüleenitereftalaadi (PET), polüstireeni (PS), polüetüleeni (PE) või polüpropüleeniga (PP) olmejäätmete kogumise süsteemidest, aktsepteeritakse ringlusse võetud plastmaterjali tarnija kinnitus selle kohta, et kaadmiumi, kroom(VI), pliidi, elavhõbedat ega tina sisaldavaid ühendeid ei ole tahtlikult lisatud.

Kui tarnija ei esita asjakohast kinnitust või kui primaarplast on kombineeritud tarbijaelse ringlusse võetud materjaliga segatud või tundmatutest allikatest ja/või tarbijajärgse ringlusse võetud PVCga, tõendatakse vastavust tabelis 6 sätestatud nõuetele plastist koostisosade representatiivsete katsete kaudu.

Tabel 6

Plastides sisalduvate raskmetallide lisandite hindamine ja kontrollimine

Metall	Meetod	Piirnorm (mg/kg)	
		Primaarne	Ringlusse võetud
Cd	XRF (X-Ray Fluorescence – röntgenfluorestsents-spektrometria) või märgtuhastamine, millele järgneb induktiivsidestunud plasma- või aatomabsorptsioonspektrofotomeetria või mõni muu samaväärne meetod, millega mõõdetakse metalli kogusisaldust	100	1 000
Pb		100	1 000
Sn		100	1 000
Hg		100	1 000
CrVI	EN 71-3	0,020	0,20

4.3. Ringlusse võetud plastmaterjal

Seda kriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui plastmaterjali kogusisaldus mööblitootes ületab 20 % toote kogumassist (välja arvatud pakend).

Plastosade puhul peab ringlusse võetud koostisosa keskmine sisaldus (välja arvatud pakend) olema vähemalt 30 massiprotsenti.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab plasti tarnija(te)lt saadud kinnituse, milles on märgitud keskmine ringlusse võetud materjali sisaldus lõplikus mööblitootes. Kui plastist koostisosad on pärit eri allikatest või eri tarnijatelt, arvutatakse ringlusse võetud plasti sisaldus iga allika puhul eraldi ning märgitakse üldine keskmine ringlusse võetud plasti sisaldus lõplikus mööblitootes.

Plasti tootja(te) kinnitusele ringlusse võetud plasti kohta tuleb lisada toetavad dokumendid ringlusse võetud plasti jälgitavuse kohta. Alternatiivina võib esitada partii tarnimisega seotud teabe vastavalt standardi EN 15343 tabelis 1 esitatud raamistikule.

Kriteerium 5 – metallid

Lisaks kriteeriumis 2 märgitud üldnõuetele ohtlike ainete kohta kohaldatakse mööblitootes olevate metallist koostisosade suhtes allpool esitatud tingimusi.

5.1. Galvaanilisel katmisel kohaldatavad piirangud

Ühegi lõplikus mööblitootes kasutatava metallist koostisosa galvaanilisel katmisel ei ole lubatud kasutada kroom (VI)-, ega kaadmiumiühendeid.

Niklit võib galvaanilisel katmisel kasutada ainult siis, kui nikli vabanemise määr galvaaniliselt kaetud koostisosadest on standardi EN 1811 kohaselt alla 0,5 µg/cm² nädalas.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab metallist koostisosa(de) tarnijalt saadud kinnituse selle kohta, et metallist koostisosade galvaanilisel katmisel ei ole kasutatud kroom(VI) ega kaadmiumi.

Kui galvaanilisel katmisel on kasutatud niklit, peab taotleja esitama kinnituse metallist koostisosa(de) tarnijalt, millega koos esitatakse standardi EN 1811 kohane toetav katseprotokoll, mille tulemused näitavad, et nikli vabanemise määr on alla 0,5 µg/cm² nädalas

5.2. Raskmetallid värvides, kruntvärvides ja lakkides

Metallist koostisosadele kantud värvid, kruntvärvid ja lakid ei tohi sisaldada kaadmiumil, pliil, kroom(VI)-l, elavhõbedal, arseenil või seleenil põhinevaid lisandeid suuremas sisalduses kui 0,010 massiprotsenti iga metalli kohta suletud nõus olevas värvi-, kruntvärvi- või lakilahuses.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning kasutatud värvide, kruntvärvide või lakkide tarnijatelt saadud vastavad ohutuskaardid.

5.3. Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides ja lakkides

Seda alakriteeriumi kohaldatakse ainult juhul, kui kaetud metallist koostisosade sisaldus ületab 5 massiprotsenti lõpptoote massist (välja arvatud pakend).

Käesoleva alakriteeriumi nõudeid ei ole vaja täita, kui suudetakse tõendada vastavust kriteeriumile 9.5.

Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvides, kruntvärvides või lakkides, mida kasutatakse mööblitootes kasutatava metallist koostisosa katmiseks, ei tohi ületada 5 protsenti (sisaldus suletud nõus).

Siiski võib kasutada suurema lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldusega katteid, kui suudetakse tõendada üht järgmistest:

- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värvis, kruntvärvis või lakis on alla 30 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta või
- lenduvate orgaaniliste ühendite üldkogus katmisel kasutatud värvis, kruntvärvis või lakis on 30–60 grammi kaetud pinna ruutmeetri kohta ning pinnatöötamise kvaliteet vastab tabelis 7 sätestatud nõuetele.

Tabel 7

Pinnatöötamise kvaliteedi nõuded, kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse määr on 30–60 g/m²

Katsestandard	Tingimus	Nõutav tulemus
EN 12720. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine külmadele vedelikele	Kokkupuude veega	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude rasvaga	Muutust ei ole pärast 24-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude alkoholiga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet
	Kokkupuude kohviga	Muutust ei ole pärast 1-tunnilist kokkupuudet

Katsestandard	Tingimus	Nõutav tulemus
EN 12721. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine niiskele kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 12722. Mööbel – pinna vastupidavuse hindamine kuivale kuumusele	Kokkupuude 70 °C soojusallikaga	Muutust ei ole pärast katsetamist
EN 15186. Mööbel – pinna kraapekindluse määramine	Kokkupuude teemandist kraapeot-sikuga	Meetod A: 5N koormuse rakendamisel on kriimustuste sügavus $\geq 0,30$ mm või meetod B: 5N koormuse rakendamisel ei ole kriimustusi näha rohkem kui kuues vaatlusšablooni pilus

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta, märkides, kas nõuetele vastavus on saavutatud sellega, et mööblitoode on sellest kriteeriumist vabastatud, või on see saavutatud tänu lenduvate orgaaniliste ühendite kontrollitud kasutamisele katmisel.

Viimasel juhul tuleb taotleja kinnituse toetuseks esitada teave värvi, kruntvärvi või laki tarnijalt, milles on märgitud lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis ja värvi, kruntvärvi või laki tihedus (mõlemad g/l) ning lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik protsentuaalne sisaldus.

Kui lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus värvis, kruntvärvis või lakis on suurem kui 5 protsenti (sisaldus suletud nõus), peab taotleja, kas

- esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 30 g/m², vastavalt I liites esitatud juhisele;
- esitama arvutused, mis tõendavad, et lõpliku kokkupandud mööblitoote kogupinnale kantud lenduvate orgaaniliste ühendite tegelik kogus on alla 60 g/m², vastavalt I liites esitatud juhisele, ja esitama katseprotokollid, mis tõendavad pinnakatete vastavust tabelis 7 esitatud nõuetele.

Kriteerium 6 – polstrikattematerjalid

Üheski mööblitoote osas ei ole lubatud kasutada viniüülkloriidi monomeerist toodetud polstrikattematerjale.

6.1. Füüsilised kvaliteedinõuded

Kõik polstrikattematerjalina kasutatavad nahad peavad vastama II liites esitatud füüsilistele kvaliteedinõuetele.

Kõik polstrikattematerjalina kasutatavad tekstiilmaterjalid peavad vastama tabelis 8 esitatud füüsilistele kvaliteedinõuetele.

Igasugune polstrikattematerjalina kasutatav pealistatud riie peab vastama tabelis 9 esitatud füüsilistele kvaliteedinõuetele.

Tabel 8

Füüsikalised nõuded tekstiilriidest mööbli polstrikkattematerjalidele

Katsetegur	Meetod	Eemaldatavad ja pestavad katted	Mitteemaldatavad ja -pestavad katted
Mõõtmete muutumine pesemise ja kuivatamise käigus	Pesemine kodumajapidamises: ISO 6330 ja EN ISO 5077 (kolm pesu tootel märgitud temperatuuril koos trummelkuivatustsükliga iga pesu järel) Tööstuslik pesu: ISO 15797 + EN ISO 5077 (vähemalt 75 °C juures)	kootud polstrikkattematerjalid: ± 2,0 % kootud madratsiriidest mööblikattematerjalid: ± 3,0 % lausriidest mööblikangad: ± 5,0 % lausriidest polstrikkattematerjalid: ± 6,0 %	Ei kohaldata
Värvipüsivus pesemise toimele	Kodune pesemine: ISO 105-C06 Pesumajas pesemine: ISO 15797 + ISO 105-C06 (vähemalt 75 °C juures)	≥ värvuse muutuse aste 3–4 ≥ värvumisaste 3–4	Ei kohaldata
Värvipüsivus märgihõõrdumise toimele (*)	ISO 105 X12	≥ aste 2–3	≥ aste 2–3
Värvipüsivus kuivhõõrdumise toimele (*)	ISO 105 X12	≥ aste 4	≥ aste 4
Värvipüsivus valguse toimele	ISO 105 B02	≥ aste 5 (**)	≥ aste 5 (**)
Riide pillingu- ja hõõrdekindlus	kootud kujul ja lausriidest tooted: ISO 12945-1 kootud riie: ISO 12945-2	ISO 12945-1 tulemus > 3 ISO 12945-2 tulemus > 3	ISO 12945-1 tulemus > 3 ISO 12945-2 tulemus > 3

(*) Ei kohaldata valget värvi toodete suhtes ega toodete suhtes, mida ei ole värvitud ja millele ei ole trükitud.

(**) Aste 4 on siiski lubatud, kui mööbli katteriie on heledat värvi (värvi standardsügavus < 1/12) ja sisaldab üle 20 % villa või muud keratiinkiudu või üle 20 % lina- või muud niinekiudu.

Tabel 9

Füüsikalised nõuded pealistatud riidest mööbli polstrikkattematerjalidele

Omadus	Meetod	Nõue
Katkevuskooormus	ISO 1421	CH ≥ 35daN ja TR ≥ 20daN
Pealistatud riide rebimiskindlus pükste rebimise meetodil	ISO 13937/2	CH ≥ 2,5daN ja TR ≥ 2daN

Omadus	Meetod	Nõue
Värvipüsivus tehisvalguse toimele: katse ksenoonkaar-lambiga	EN ISO 105-B02	Sisetingimustes ≥ 6 ; Välitingimustes ≥ 7
Tekstiil – hõõrdekindluse katsetamine Martindale'i meetodil	ISO 5470/2	$\geq 75\ 000$
Katte nakke määramine	EN 2411	CH $\geq 1,5$ daN ja TR $\geq 1,5$ daN

kus: daN = dekanjuutonit, CH = löim ja TR = kude

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse naha, tekstiiltoote või pealistatud riide tarnijalt, olenevalt kumb on asjakohane, ning selle toetuseks asjakohased katseprotokollid, mis tõendavad, et polstrikkattematerjal vastab naha, tekstiiltoodete või pealistatud riide suhtes kehtestatud füüsilistele nõuetele, mis on sätestatud II lisa tabelis 8 ja tabelis 9.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse kõnealusele kriteeriumile vastavaks, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnistus.

6.2. Kemikaalide katsetamisele esitatavad nõuded

Seda kriteeriumi kohaldatakse polstrikkattematerjalide suhtes nende lõplikul töödeldud kujul, nagu neid mööblitootes kasutatakse. Lisaks kriteeriumis 2 ohtlike ainete kohta sätestatud üldtingimustele kohaldatakse polstrikkattematerjalide suhtes järgmisi tabelis 10 esitatud piiranguid:

Tabel 10

Kemikaalide katsetamise nõuded nahast, tekstiilist ja pealistatud riidest kattematerjalide puhul

Kemikaal	Kasutamine	Piirnormid (mg/kg)		Katsemeetod
Piiratud kasutusega arülaamiinid, mis on saadud asovärvide lõhustamissaadustest (*)	Nahk	≤ 30 iga amiini kohta (*)		EN ISO 17234-1
	Tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie			EN ISO 14362-1 ja EN ISO 14362-3
Kroom(VI)	Nahk	< 3 (**)		EN ISO 17075
Vaba formaldehüüd	Nahk	≤ 20 laste mööbli puhul (***) või ≤ 75 muu mööbli puhul		EN ISO 17226-1
	Tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie			EN ISO 14184-1
Ekstraheeruvad raskmetallid	Nahk	Arseen $\leq 1,0$	Antimon $\leq 30,0$	EN ISO 17072-1
		Kroom $\leq 200,0$	Kaadmium $\leq 0,1$	
		Koobalt $\leq 4,0$	Vask $\leq 50,0$	
		Plii $\leq 1,0$	Elavhõbe $\leq 0,02$	
		Nikkel $\leq 1,0$		

Kemikaal	Kasutamine	Piirnormid (mg/kg)	Katsemeetod										
	Tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie	<table border="1"> <tr> <td>Arseen $\leq 1,0$</td> <td>Antimon $\leq 30,0$ (****)</td> </tr> <tr> <td>Kroom $\leq 2,0$</td> <td>Kaadmium $\leq 0,1$</td> </tr> <tr> <td>Koobalt $\leq 4,0$</td> <td>Vask $\leq 50,0$</td> </tr> <tr> <td>Plii $\leq 1,0$</td> <td>Elavhõbe $\leq 0,02$</td> </tr> <tr> <td>Nikkel $\leq 1,0$</td> <td></td> </tr> </table>	Arseen $\leq 1,0$	Antimon $\leq 30,0$ (****)	Kroom $\leq 2,0$	Kaadmium $\leq 0,1$	Koobalt $\leq 4,0$	Vask $\leq 50,0$	Plii $\leq 1,0$	Elavhõbe $\leq 0,02$	Nikkel $\leq 1,0$		EN ISO 105 E04
Arseen $\leq 1,0$	Antimon $\leq 30,0$ (****)												
Kroom $\leq 2,0$	Kaadmium $\leq 0,1$												
Koobalt $\leq 4,0$	Vask $\leq 50,0$												
Plii $\leq 1,0$	Elavhõbe $\leq 0,02$												
Nikkel $\leq 1,0$													
Klorofenoolid	Nahk	Pentaklorofenool $\leq 0,1$ mg/kg Tetraklorofenool $\leq 0,1$ mg/kg	EN ISO 17070										
Alküülfenoolid	Nahk, tekstiilmaterjalid ja pealistatud riie	Nonüülfenool, isomeeride segu (CASi nr 25154-52-3) 4-nonüülfenool (CASi nr 104-40-5) Hargahelaga 4-nonüülfenool (CASi nr 84852-15-3) Oktüülfenool (CASi nr 27193-28-8) 4-oktüülfenool (CASi nr 1806-26-4) 4-tert-oktüülfenool (CASi nr 140-66-9) Alküülfenooletoksülaadid (APEOd) ja nende derivaadid: Polüoksüetüülitud oktüülfenool (CASi nr 9002-93-1) Polüoksüetüülitud nonüülfenool (CASi nr 9016-45-9) Polüoksüetüülitud p-nonüülfenool (CASi nr 26027-38-3) Piirnormi kogusumma: ≤ 25 mg/kg – tekstiilmaterjali või pealistatud riide puhul ≤ 100 mg/kg – nahk	Naha puhul: EN ISO 18218-2 (kaudne meetod) Tekstiilmaterjalide ja pealistatud riide puhul: EN ISO 18254 (alküülfenooletoksülaatide jaoks). Alküülfenoolide puhul tehakse toote lõplik katsetamine solvendiga ekstraherimisega, millele järgneb vedelikukromatograafia koos massispektromeetriaga (LC-MS) või gaaskromatograafia koos massispektromeetriaga (GC-MS)										
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	Tekstiilmaterjalid, pealistatud riie või nahk	Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, mille suhtes kohaldatakse piiranguid vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XIV lisale Krüseen (CASi nr 218-01-9) Benso(a)antratseen (CASi nr 56-55-3) Benso(k)fluoranteen (CASi nr 207-08-9) Benso[a]püreen (CASi nr 50-32-8) Dibenso[a,h]antratseen (CASi nr 53-70-3) Benso[j]fluoranteen (CASi nr 205-82-3) Benso[b]fluoranteen (CASi nr 205-99-2) Benso[e]püreen (CASi nr 192-97-2)	AfPS GS 2014:01 PAK										

Kemikaal	Kasutamine	Piirnormid (mg/kg)	Katsemeetod
		<p>Kaheksa eespool loetletud polütsüklilise aromaatses süsivesiniku piirnormid: $\leq 1 \text{ mg/kg}$</p> <p>Muud polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, mille suhtes kohaldatakse piiranguid: Naftaleen (CASi nr 91-20-3) Atsenaftüleen (CASi nr 208-96-8) Atsenaften (CASi nr 83-32-9) Fluoreen (CASi nr 86-73-7) Fenantreen (CASi nr 85-1-8) Antratseen (CASi nr 120-12-7) Fluoranteen (CASi nr 206-44-0) Püreen (CASi nr 129-00-0) Indena[1,2,3-c,d]püreen (CASi nr 193-39-5) Benso[g,h,i]perüleen (CASi nr 191-24-2)</p> <p>18 eespool loetletud polütsüklilise aromaatses süsivesiniku piirnormi kogusumma: $\leq 10 \text{ mg/kg}$</p>	
N,N-dimetüülatsietamiid (CASi nr 127-19-5)	Elastaan või akrüülpõhised tekstiilmaterjalid	Tulemus $\leq 0,005$ massiprotsenti ($\leq 50 \text{ mg/kg}$)	lahustiga ekstraheerimine, millele järgneb GC-MS või LC-MS
Kloroalkaanid	Nahk	C10-C13 (lühiahelalised klooritud parafiinid (SCCP)) kloroalkaanid – ei ole avastatavad C14-C17 (keskmise pikkusega ahelaga parafiinid (MCCP)) kloroalkaanid $\leq 1\,000 \text{ mg/kg}$	EN ISO 18219

(*) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandes 43 loetletud 22 arülaamiini ning kaks muud ühendit (katsetatavate arülaamiinide täieliku loetelu leiab III liite tabelist 1). Avastamiskiir standardi EN ISO 17234-1 puhul on 30 mg/kg.

(**) Avastamiskiiriks standardi EN ISO 17075 puhul peetakse üldiselt 3 mg/kg.

(***) Spetsiaalselt imikutele ja alla 3aastastele lastele projekteeritud mööbel.

(****) Kui katsetatud tekstiilmaterjale on töödeldud antimoontrioksiidiga sünergistina, kooskõlas antimoontrioksiidi kasutamise erandi tingimustega tabeli 2 kandes c, siis need vabastatakse kohustusest järgida leostumise piirnorme antimooni puhul.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse selle kohta, et polstrikkattmaterjalina kasutatud nahk, tekstiilriie või pealistatud riie vastab tabelis 10 sätestatud piirnormidele, ning esitab selle toetuseks katseprotokollid.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltooted loetakse kõnealusele kriteeriumile vastavaks, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnustus.

6.3. Piirangud tootmisprotsesside käigus

Kui polstrikkattmaterjal moodustab rohkem kui 1,0 massiprotsenti mööblitoote kogumassist (v.a pakend), peab materjali tarnija vastama tabelis 11 esitatud piirangutele ohtlike ainete kasutamise kohta tootmisel.

Tabel 11

Naha, tekstiili ja pealistatud riide tootmisetappidel kasutatud piiratud kasutusega ained

1 – Tootmise eri etappides kasutatavad ohtlikud ained

a) *Detergendid, pindaktiivsed ained, pehmendusained ja kompleksitekitid*

<p>Kasutamine: tekstiili, naha või pealistatud riide tootmise värvimis- ja viimistlusetappide puhul</p>	<p>Kõik mitteioonsed ja katioonsed detergendid peavad olema lõplikult biolagunevad anaeroobsetes tingimustes.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ning selle toetuseks oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnituse ja asjakohased ohutuskaardid ja standardite EN ISO 11734, ECETOC nr 28 või OECD 311 kohaste katsete tulemused.</p> <p>Biolagunevuse andmete saamiseks tuleb kasutada detergentide koostisainete andmebaasi (Detergents Ingredients Database) viimast versiooni ning pädeva asutuse äranägemisel võib seda aktsepteerida alternatiivina katseprotokollide esitamise asemel.</p> <p>http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf</p> <hr/> <p>Tootmisprotsessis ei ole lubatud kasutada pika süsinikuaheelaga perfluoroalküülsulfonaate ($\geq C6$) ega perfluorokarboksüülhappeid ($\geq C8$).</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ning selle toetuseks oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnituse ja asjakohased ohutuskaardid selle kohta, et kõnealuseid aineid ei ole kasutatud üheski tootmisetapis.</p>
---	---

b) *Abiained (kasutatud valmististes, lahustes ja liimainetes)*

<p>Kasutamine: värvimine ja viimistlus naha, tekstiili ja pealistatud riide tootmisel</p>	<p>Naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel ja viimistlemisel ei tohi üheski valmistises ega lahuses kasutada järgmisi aineid:</p> <p>bis(hüdrokeenitud tahkerasvalkүүл)dimetüülammooniumkloriid (DTDMAC)</p> <p>distearüüldimetüülammooniumkloriid (DSDMAC)</p> <p>di(kõvatahkerasv)dimetüülammooniumkloriid (DHTDMAC)</p> <p>etüleendiamiintetraatsetaat (EDTA),</p> <p>dietüleentriamiinpentaatsetaat (DTPA)</p> <p>4-(1,1,3,3-tetrametüülbutüül)fenool</p> <p>nitrilotriäädikhape (NTA)</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiilmaterjali- või pealistatud riide tarnijalt ning selle toetuseks asjakohased ohutuskaardid selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide üheski värvimise ja viimistlemise toimingus.</p>
---	---

c) *Lahustid*

<p>Kasutamine: naha, tekstiili või pealistatud riide töötlemine</p>	<p>Naha, tekstiili või pealistatud riide töötlemisel ei tohi üheski valmistises ega lahuses kasutada järgmisi aineid:</p> <p>2-metoksüetanool</p> <p>N,N-dimetüülformamiid</p> <p>1-metüül-2-pürrolidoon</p> <p>bis(2-metoksüetüül)eeeter</p> <p>4,4'-diaminodifenüülmetaan</p> <p>1,2,3-trikloropropaan</p> <p>1,2-dikloroetaan (etüleendikloriid)</p> <p>2-etoksüetanool</p>
---	--

	<p>benseen-1,4-diamiindihüdrokloriid bis(2-metoksietüül)eeter formamiid N-metüül-2-pürrolidoon trikloroetüleen</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ning selle asjakohased ohutuskaardid selle kohta, et kõnealuseid lahuseid ei ole kasutatud üheski naha, tekstiiltoodete või pealistatud riide tootmise protsessis.</p>
--	--

2 – Värvimisel ja trükkimisel kasutatavad värvid

i. Värvimisel kasutatavad kandeained Kasutamine Värvimine ja trükkimine	<p>Kui kasutatakse dispersioonvärve, ei tohi kasutada värvimisprotsessi kiirendajaid halogeenitud kandeaineid (kandeainete näited: 1,2-diklorobenseen, 1,2,4-triklorobenseen, klorofenoksietanool).</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse ning selle toetuseks naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ning asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et mööblitootes kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel ei ole kasutatud ühtegi halogeenitud kandeainet.</p>
ii. Kroompeitsvärvid Kasutamine Värvimine ja trükkimine	<p>Kroompeitsvärvaineid ei ole lubatud kasutada.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse ning selle toetuseks naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ning asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et mööblitootes kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel ei ole kasutatud ühtegi kroompeitsvärvi.</p>
iii. Pigmendid Kasutamine Värvimine ja trükkimine	<p>Kaadmiumil, pliil, kroom(VI)-l, elavhõbedal, arseenil ja antimonil põhinevaid pigmente ei ole lubatud kasutada.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse ning selle toetuseks naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ning asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et mööblitootes kasutatud naha, tekstiili või pealistatud riide värvimisel või printimisel ei ole kasutatud ühtegi nimetatud raskmetallil põhinevat pigmenti.</p>

3 – Viimistlusprotsessid

Fluoritud ühendid Kasutamine: vett või mustust hüljava toimega polstrikattematerjalid	<p>Mööbli polstrikattematerjalide viimistlusel ei ole lubatud kasutada fluoritud ühenditega immutamist, et saavutada vett, mustust või õli hüljav toime. Selle piirangu alla kuuluvad ka perfluoritud ja polüfluoritud ained. Lubatud on kasutada fluorimata töötlust, mille puhul kasutatakse kergesti või potentsiaalselt biolagunevaid aineid või aineid, mille bioakumuleerimisvõime veekeskkonnas on väike.</p> <p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt ja oma kemikaalide tarnija(te)lt saadud kinnitused ja kõik asjakohased ohutuskaardid, mis tõendavad, et naha, tekstiili või pealistatud riide viimistlemisel ei ole kasutatud fluoritud, perfluoritud ega polüfluoritud ainet.</p> <p>Juhul, kui puudub vastuvõetav kinnitus, võib pädev asutus nõuda kattematerjali täiendavat katsetamist vastavalt standardis CEN/TS 15968 määratletud meetoditele.</p> <p>Fluorimata töötluste puhul võib kergesti või iseenesest biolagunevust tõendada järgmiste meetodite kohaselt tehtud katsetega: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408.</p>
---	--

	<p>Väikest bioakumuleerimisvõimet tuleb tõendada katsetega, mille puhul oktaanol-vesi-jao-tuskoeffitsient (Log Kow) on < 3,2 või biokontsentratsioonitegurid on < 100.</p> <p>Fluorimata töötuse puhul tuleb biolagunevuse andmete saamiseks kasutada detergentide koostisainete andmebaasi viimast versiooni ning pädeva asutuse äranägemisel võib seda aktsepteerida alternatiivina katseprotokollide esitamise asemel.</p> <p>http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf</p>
--	--

4 – Nahatöötlemisettevõtte heitvee kvaliteet ja vee erikulu

Kasutamine Nahatootmise protsess	<p>i) Nahatöötlemisettevõtte heitvee keemiline hapnikutarve ei tohi pärast puhastamist pinnavette juhtimisel (kas ettevõtte territooriumil või väljaspool seda) ületada 200 mg/l. <i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta koos üksikasjalike dokumentide ja standardi ISO 6060 kohaste katseprotokollidega, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, põhinedes taotlusele eelnenud kuue kuu igakuisel keskmisel. Esitatud andmed peavad kinnitama, et tootmiskoht või – juhul kui reovett puhastatakse tootmiskohast eemal – reoveekäitleja vastab nõuetele.</p> <p>ii) Kroomi üldsisaldus nahatöötlemisettevõtte heitvees pärast puhastamist ei tohi ületada 1,0 mg/l, nagu on määratletud komisjoni rakendusotsuses 2013/84/EL ⁽¹⁾. <i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja või materjali tarnija, kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta ning selle toetuseks katseprotokollid, mille puhul on kasutatud üht järgmistest katsemeetoditest: standardite ISO 9174 või EN 1233 või EN ISO 11885 kohased katsed kroomi jaoks ning kriteeriumile vastavuse tõendamine taotlusele eelnenud kuue kuu igakuise keskmise alusel. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta PVT 10-le ning vastavalt asjakohasusele, kas PVT 11-le või 12-le, kooskõlas rakendusotsusega 2013/84/EL, milles käsitletakse kroomi sisalduse vähendamist ärajahitavas heitvees.</p> <p>iii) Veetarbimine, mida väljendatakse aasta keskmise tarbitava vee kogusena tonni toornahkade kohta, ei või ületada järgmisi piirnorme.</p>	
	Suurloomade nahad	28 m ³ /t
	Väikeloomade nahad	45 m ³ /t
	Taimsete parkainetega pargitud nahk	35 m ³ /t
	Seanahk	80 m ³ /t
	Lambanahad	180 l/nahk
	<p><i>Hindamine ja kontrollimine.</i> Taotleja esitab naha tarnijalt või nahatootmisettevõttelt, kumb on asjakohane, saadud kinnituse vastavuse kohta. Kinnituses tuleb ära märkida naha aastatoodang ning sellega seonduv vee tarbimine, mis põhineb taotlusele eelnenud kaheteistkümne kuu igakuisel keskmisel, mõõdetuna heitvee koguse alusel.</p> <p>Kui naha tootmine toimub eri geograafilistes asukohtades, esitab taotleja või pooleldi viimistletud nahkade tarnija dokumendid, milles on vastavalt asjakohasusele märgitud heitvee kogus (m³), mis kulub pooleldi viimistletud nahkade (kogus tonnides (t)) või vastava arvu lambanahkade töötlemiseks ning mis põhineb taotlusele eelnenud kaheteistkümne kuu igakuisel keskmisel.</p>	

⁽¹⁾ Komisjoni 11. veebruari 2013. aasta rakendusotsus 2013/84/EL, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) alusel parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused nahaparkimise jaoks (ELT L 45, 16.2.2013, lk 13).

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kõik asjakohased kinnitused, ohutuskaardid ja toetavad katseprotokollid naha-, tekstiili- või pealistatud riide tootjalt või tarnijalt, et tõendada nõuetele vastavust tabelis 11 loetletud ohtlike ainete mittekasutamise kohta.

Otsuse 2014/350/EL kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltoodetest valmistatud polstrikkematerjalid loetakse vastavaks sellele kriteeriumile, et tootmisprotsessis ei ole kasutatud loetletud kahjulikke aineid, kuid siiski tuleb esitada ELi ökomärgise tunnistuse koopia.

6.4. Puuvill ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud

Puuvill, mis sisaldab vähemalt 70 massiprotsenti ringlusse võetud materjali, vabastatakse kriteeriumi 6.4 nõuetest.

Puuvill ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud (edaspidi „puuvillakiud“), mis ei ole ringlusse võetud kiud, peavad sisaldama vähemalt teatavas koguses kas mahepuuvilla (vt kriteeriumi 6.4 punkt a) või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastavat puuvilla (vt kriteerium 6.4 punkt b).

Otsuse 2014/350/EL ökoloogiliste kriteeriumide kohaselt ELi ökomärgise saanud tekstiiltoodet loetakse vastavaks kriteeriumile 6.4.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja või materjali tarnija, kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta.

Kui kasutatakse ELi ökomärgisega tekstiiltooteid, peab taotleja esitama ELi ökomärgise tunnistuse koopia, mis tõendab, et tunnistus on antud vastavalt otsusele 2014/350/EL.

Vajaduse korral peab ringlusse võetud materjal olema seostatav lähteaine ümbertöötajaga. Seda kinnitab sõltumatu kolmanda isiku väljastatud tõend, mis võimaldab jälgida päritoluahelat, või lähteaine tarnijate ja ümbertöötajate esitatud dokumendid.

6.4(a) Mahetootmise standard

Vähemalt 10 massiprotsenti polstrimaterjalis kasutatavast mitte ringlusse võetud puuvillakiust peab olema kasvatatud nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 ⁽¹⁾ või USA riiklikus mahepõllumajandusprogrammis (NOP) sätestatud nõuete või liidu kaubanduspartnerite kehtestatud samaväärsete õiguslike kohustuste kohaselt. Mahepuuvilla sisaldus võib hõlmata mahepuuvilla ja üleminekutoodet.

Kui mahepuuvill segatakse tavalise või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvillaga, peab puuvill olema pärit geneetiliselt muundamata sortidest.

Väidet mahepuuvilla sisalduse kohta võib esitada ainult juhul, kui mahepuuvilla sisaldus on vähemalt 95 %.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab vastavuskinnituse tootes sisalduva mahepuuvilla kohta ning selle tõenduseks sõltumatu kontrolliasutuse sertifikaadi selle kohta, et kõnealune puuvill on toodetud kooskõlas tootmis- ja kontrollinõuetega, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 834/2007, USA riiklikus mahepõllumajandusprogrammis (NOP) või teiste kaubanduspartnerite poolt. Kontrolli tuleb teha iga päritoluriigi puhul.

Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, tõendab vastavust mahepuuvilla sisalduse miinimumnõuetele iga tooteseeria puhul aastas ostetud puuvillakoguste alusel, mida kasutatakse lõpptoo(de)te valmistamisel. Esitada tuleb tehingute aruanded ja/või arved, mis näitavad ostetud sertifitseeritud puuvilla kogust.

Mahepuuvillaga segatud tavalise või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla puhul on puuvillasordile vastavuse tõendina aktsepteeritav tavapäraste geneetiliste muundamiste sõeluuring.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määrase (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

6.4(b) Integreeritud kahjuritõrje põhimõtete kohaselt kasvatatud puuvill ja piirangud pestitsiidide kasutamisele

Vähemalt 20 massiprotsenti polstrimaterjalis kasutatavast mitte ringluse võetud puuvillakiust peab olema kasvatatud integreeritud kahjuritõrje põhimõtete kohaselt, mis on määratletud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni integreeritud kahjuritõrje programmis või integreeritud kahjuritõrje põhimõtteid hõlmavates põllumajanduskultuuride integreeritud haldamise süsteemides.

Integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla kasvatamisel, mis on ette nähtud kasutamiseks lõpptootes, ei tohi kasutada ühtegi järgmistest ainetest: aldikarb, aldriin, kampekloor (toksaafen), kaptafool, klordaani, 2,4,5-T, kloordimeform, tsüpermetriin, DDT, dieldriin, dinoseb ja selle soolad, endosulfaan, endriin, heptakloor, heksaklorobenseen, heksaklorotsükloheksaan (kõik isomeerid kokku), metamidofoss, metüülparatsoon, monokrotofoss, neonikotinoidid (klotianidiin, imidaklopriid, tiametoksaam), paratsoon, pentaklorofenool.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 6.4 punktile b ning selle toetuseks tõendid, et vähemalt 20 massiprotsenti tootes sisalduvast mitte ringluse võetud puuvillast on kasvatatud põllumajandustootjad, kes on osalenud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni või valitsuse integreeritud kahjuritõrje ja põllumajanduskultuuride integreeritud haldamise programmide formaalsetes koolitusprogrammides ja/või neid on auditeeritud osana kolmanda isiku sertifitseeritud integreeritud kahjuritõrje programmidest. Kontrolli tehakse kas igal aastal iga päritoluriigi kohta või sertifitseerimise alusel kogu integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla kohta, mis on toote valmistamiseks ostateud.

Taotleja või materjali tarnija, olenevalt kumb on asjakohane, esitab kinnituse ka selle kohta, et integreeritud kahjuritõrje standarditele vastava puuvilla kasvatamisel ei kasutatud ühtegi kriteeriumi 6.4 punktis b loetletud ainet. Nõuetele vastavuse kinnituseks tunnistatakse integreeritud kahjuritõrje sertifitseerimiskavasid, milles ei kasutata eespool loetletud aineid.

Kriteerium 7 – polsterdamisel kasutatud pehmenusmaterjalid

7.1. Vahtlateks

7.1(a) Piiratud kasutusega ained

Allpool loetletud ainete sisaldus vahtlateksis ei tohi ületada tabelis 12 esitatud piirnorme.

Tabel 12

Piiratud kasutusega ained mööblipolstri pehmenusmaterjalina kasutatavas vahtlateksis

Ainerühm	Aine	Piirnorm (miljondikes)	Hindamis- ja kontrollimistingimused
Klorofenoolid	Mono- ja diklooritud fenoolid (soolad ja estrid)	1	A
	Muud klorofenoolid	0,1	A
Raskmetall	As (arsen)	0,5	B
	Cd (kaadmium)	0,1	B
	Co (koobalt)	0,5	B
	Summaarne kroom (Cr)	1	B
	Cu (vask)	2	B
	Hg (elavhõbe)	0,02	B
	Ni (nikkel)	1	B
	Pb (plii)	0,5	B
Sb (antimon)	0,5	B	

Ainerühm	Aine	Piirnorm (miljondikes)	Hindamis- ja kontrollimistingimused
Pestitsiidid (katse tuleb teha ainult selliste vahtlateksite puhul, mis sisaldavad vähemalt 20 massiprotsenti looduslikku lateksit)	Aldriin	0,04	C
	o,p-DDE	0,04	C
	p,p-DDE	0,04	C
	o,p-DDD	0,04	C
	p,p-DDD	0,04	C
	o,p-DDT	0,04	C
	p,p-DDT	0,04	C
	Diasinoon	0,04	C
	Dikloorfentioon	0,04	C
	Dikloorfoss	0,04	C
	Dieldriin	0,04	C
	Endriin	0,04	C
	Heptakloor	0,04	C
	Heptakloorepoksiid	0,04	C
	Heksaklorobenseen	0,04	C
	Heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	α-heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	β-heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
	γ-heksaklorotsükloheksaan (lindaan)	0,04	C
	δ-heksaklorotsükloheksaan	0,04	C
Malatioon	0,04	C	
Metoksikloor	0,04	C	
Mireks	0,04	C	
Etüülparatioon	0,04	C	
Metüülparatioon	0,04	C	
Muud piiratud kasutusega ained	Butadien	1	D

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.1 punktile a ning vajaduse korral järgmiste meetodite kohased katseprotokollid:

- A. Klorofenoolide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 5 g proovimaterjali jahvatatakse ning sellest eraldatakse klorofenoolid fenoolide (PCP), naatriumsoolade (SPP) või estritena. Eraldatud aineid uuritakse gaasikromatograafia. Aineid määratakse mass-spektromeetri või elektronhaardedetektoriga.

- B. Raskmetallide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Jahvatatud proovimaterjal elueeritakse DIN 38414-S4 või samaväärse meetodi järgi vahekorras 1:10. Saadud filtraat filtreeritakse 0,45 mikromeetri suuruse silmaga membraanfiltriga (vajaduse korral rõhu all). Saadud lahuses uuritakse raskmetallide sisaldust induktiivsidadestusega plasma aatomiemissioonspektromeetriga (ICP-OES) või aatomabsorptsioonspektromeetriga (ICP-AES), kasutades hüdriidiga või külmaurpühustamist.
- C. Pestitsiidide kohta peab taotleja esitama allpool kirjeldatud katse protokoll. 2 g proov ekstraheeritakse ultrahelivannis heksaani ja diklorometaani segus vahekorras 85:15. Ekstrakt puhastatakse atsetonitriiliga loksutamise teel või kromatograafia, kasutades adsorbendina florisili (magneesiumsilikaat). Ained määratakse ja nende sisaldus tehakse kindlaks gaasikromatograafia, kasutades elektronhaardedetektorit või massispektroskoopiat. Pestitsiidide katse tuleb teha juhul, kui vahtlateks sisaldab vähemalt 20 % looduslikku lateksit.
- D. Butadieeni kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Pärast vahtlateksi jahvatamist ja kaalumist võetakse proov nn ülaosast (*headspace sampling*). Butadieenisisaldus määratakse gaasikromatograafia, kasutades leekionisatsiooni.

7.1(b) Lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heide 24 tunni jooksul

Pärast 24 tundi ei tohi allpool loetletud lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus katsekambris ületada tabelis 13 esitatud piirnorme.

Tabel 13

LOÜ heite piirnormid lateksvahtude puhul

Aine	Piirnorm (mg/m ³)
1,1,1-trikloroetaan	0,2
4-fenüülsüklohekseen	0,02
Süsinikdisulfiid	0,02
Formaldehüüd	0,005
Nitrosamiin (*)	0,0005
Stüreen	0,01
Tetrakloroetüleen	0,15
Tolueen	0,1
Trikloreetüleen	0,05
Vinüülkloriid	0,0001
Vinüülsüklohekseen	0,002
Aromaatsed süsivesinikud (kokku)	0,3
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	0,5

(*) N-nitrosodimetüülamiin (NDMA), N-nitrosodietüülamiin (NDEA), N-nitrosometüüleetüülamiin (NMEA), N-nitrosodi-i-propüülamiin (NDIPA), N-nitrosodi-n-propüülamiin (NDPA), N-nitrosodi-n-butüülamiin (NDBA), N-nitrosopürrolidinoon (NPYR), N-nitrosopiperidiin (NPIP), N-nitrosomorfoliin (NMOR).

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.1 punktile b ning vajaduse korral katseprotokoll standardiga ISO 16000-9 kooskõlas tehtud katsekambri analüüside tulemuste kohta.

Sissemahitud proovi hoitakse toatemperatuuril vähemalt 24 tundi. Seejärel proov võetakse välja ja pannakse kohe katsekambrisse. Proov tuleb panna hoidjale, et õhk pääseks igast küljest proovile ligi. Kliimatingimusi tuleb kohandada vastavalt standardile ISO 16000-9. Katsetulemuste võrdlemiseks peab ala eriventilatsioon ($q = n/l$) olema 1. Ventilatsioonikiirus peab olema 0,5–1. Õhuproovid tuleb võtta 24 ± 1 tundi pärast seda, kui kambris on hoitud tund aega vastavalt kas DNPH kassette, et teha formaldehüüdi ja teiste aldehüüdide analüüs, või Tenax TA kassette, et määrata teisi lenduvaid orgaanilisi ühendeid. Teiste ühendite analüüsimiseks võib proovi võtta hiljem, kuid enne 30 tunni möödumist.

Formaldehüüdi ja teiste aldehüüdide analüüsid tuleb teha standardi ISO 16000-3 järgi. Lenduvate orgaaniliste ühendite analüüs tuleb teha standardi ISO 16000-6 järgi, kui ei ole teisiti sätestatud.

Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

Nitrosamiinide analüüs tuleb teha gaaskromatograafia koos soojusenergia analüsaatoriga (GC-TEA) kooskõlas meetodiga BGI 505-23 (varem: ZH 1/120.23) või samaväärse meetodiga.

7.2. Vahtpolüuretaan

7.2(a) Piiratud kasutusega ained ja valmistised

Allpool loetletud ainete ja valmististe sisaldus vahtpolüuretaanis ei tohi ületada tabelis 14 esitatud piirnorme.

Tabel 14

Piiratud kasutusega ainete ja valmististe loetelu vahtpolüuretaani puhul

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Meetod
Biotsiidid		Ei ole tahtlikult lisatud	A
Leegiaeglustid		Ei ole lisatud (välja arvatud juhul, kui vastab tabeli 2 kannetes b ja c esitatud tingimustele)	A
Raskmetallid	As (arsen)	0,2 miljondikku	B
	Cd (kaadmium)	0,1 miljondikku	B
	Co (koobalt)	0,5 miljondikku	B
	Summaarne kroom (Cr):	1,0 miljondikku	B
	Cr VI (kroom(VI))	0,01 miljondikku	B
	Cu (vask)	2,0 miljondikku	B
	Hg (elavhõbe)	0,02 miljondikku	B
	Ni (nikkel)	1,0 miljondikku	B
	Pb (plii)	0,2 miljondikku	B
	Sb (antimon)	0,5 miljondikku	B
Se (selenium)	0,5 miljondikku	B	

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Meetod
Plastifikaatorid	Dibutüülftaal (DBP, 84-74-2) (*)	0,01 massiprotsenti (kõigi 6 ftalaadi summa alla 3aastastele lastele ettenähtud mööbli puhul)	C
	Di-n-oktüülftaal (DNOP, 117-84-0) (*)		
	Di-(2-etüülheksüül)-ftaal (DEHP, 117-81-7) (*)		
	Butüülbensüülftaal (BBP, 85-68-7) (*)		
	Di-iso-detsüülftaal (DIDP, 26761-40-0)		
	Di-iso-nonüülftaal (DINP, 28553-12-0)		
	ECHA kandidaainete loetelus (**) olevad ftalaadid		
TDA ja MDA	2,4-tolueendiamiin (2,4-TDA, 95-80-7)	5,0 miljondikku	D
	4,4'-diaminodifenüülmetaan (4,4'-MDA, 101-77-9)	5,0 miljondikku	D
Tinaorgaanilised ühendid	Tributüültin (TBT)	50 miljardikku	E
	Dibutüültin (DBT)	100 miljardikku	E
	Monobutüültin (MBT)	100 miljardikku	E
	Tetrabutüültin (TeBT)	—	—
	Monooktüültin (MOT)	—	—
	Dioktüültin (DOT)	—	—
	Tritsükloheksüültin (TcyT)	—	—
	Trifenüültin (TPhT)	—	—
	Summa	500 miljardikku	E
Muud piiratud kasutusega ained	Klooritud või broomitud dioksiinid ja furaanid	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Klooritud süsivesinikud: (1,1,2-tetrakloroetaan, pentakloroetaan, 1,1,2-trikloroetaan, 1,1-dikloroetüleén)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Klooritud fenoolid (PCP, TeCP, 87-86-5)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Heksaklorotsükloheksaan (58-89-9)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Monometüüldibromo-difenüülmetaan (99688-47-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Monometüüldikloro-difenüülmetaan (81161-70-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Nitritid	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polübroomitud bifeniüülid (PBB, 59536-65-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Pentabromodifenüüleeter (PeBDE, 32534-81-9)	Ei ole tahtlikult lisatud	A

Ainerühm	Aine (lühend, CASi number, elemendi tähis)	Piirnorm	Meetod
	Oktabromodifenüüleeter (OBDE, 32536-52-0)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polüklooritud bifenuülid (PCB, 1336-36-3)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Polüklooritud terfenüülid (PCT, 61788-33-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris(2,3-dibromopropüül)fosfaat (TRIS, 126-72-7)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Trimetüülfosfaat (512-56-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris-(asiridinüül)fosfinoksiid (TEPA, 545-55-1)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Tris(2-kloroetüül)fosfaat (TCEP, 115-96-8)	Ei ole tahtlikult lisatud	A
	Dimetüülmetüülfosfonaat (DMMP, 756-79-6)	Ei ole tahtlikult lisatud	A

(*) 0,01 massiprotsenti (4 ftalaadi summa muude mööblitoodete puhul).

(**) Viitega uusimale ECHA kandidaatainete loetelu versioonile kohaldamise ajal.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.2 punktile a. Kui katsetamine on nõutud, peab taotleja esitama katsetulemused ja tõendama vastavust tabelis 14 esitatud piirnormidele. Meetodite B, C, D ja E puhul, kus on vajalikud analüüsid, tuleb asjakohasesse laborisse saadetud materjalist võtta kuus liitproovi maksimaalselt 2 cm sügavuselt külgede pinnast.

- A. Taotleja peab biotsiidide, ftalaatide ja muude piiratud kasutusega ainete kohta esitama kinnituse ning selle toetuseks vahu tarnijate kinnitused, mis tõendavad, et neid aineid ei ole tahtlikult vahu koostisesse lisatud.
- B. Raskmetallide kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Jahvatatud proovimaterjal elueeritakse DIN 38414-S4 või samaväärse meetodi järgi vahekorras 1:10. Saadud filtraat filtreeritakse 0,45 mikromeetri suuruse silmaga membraanfiltriga (vajaduse korral rõhu all). Saadud lahuses uuritakse raskmetallide sisaldust induktiivsidestusega plasma aatomemissioonspektromeetriga (ICP-AES või ICP-OES) või aatomabsorptsioonspektromeetriga, kasutades hüdriidiga või külmaurpihustamist.
- C. Plastifikaatorite kogusisalduse kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. Ekstraheerimine tehakse valideeritud meetodi abil, nagu 0,3 g proovi infraheliväljas ekstraheerimine 9 ml tert-butüülmetüüleeteriga viaalis ühe tunni jooksul, millele järgneb ftalaatide määramine gaasikromatograafiaga, kasutades massiselektiivset valitud iooni jälgimise detektorit (SIM-meetod).
- D. TDA ja MDA kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 0,5 g liitproovi ekstraheerimine 5 ml süstlas tehakse 2,5 ml äädikhappe 1 % vesilahusega. Süstal tühjendatakse ja seejärel tõmmatakse vedelik süstlasse tagasi. Seda toimingut korratakse 20 korda ja lõplik ekstrakt säilitatakse analüüsimiseks. Seejärel pannakse süstlasse uus 2,5 ml kogus äädikhappe 1 % vesilahust ja korratakse toimingut veel 20 korda. Seejärel pannakse mõlemad saadud ekstraktid kokku ja lahjendatakse mõõtekolvis äädikhappega kuni 10 milliliitrini. Saadud ekstrakti analüüsitakse kõrgefektiivse vedelikkromatograafiaga koos UV-kiirguse määramisega (HPLC-UV) või kõrgefektiivse vedelikkromatograafiaga koos massispektromeetriaga (HPLC-MS). Kui HPLC-UV kasutamisel kahtlustatakse segavat mõju, tuleb teha kordusanalüüs HPLC-MS abil.

E. Tinaorganiliste ühendite kohta peab taotleja esitama aruande allpool kirjeldatud katse tulemustega. 1–2 g massiga liitproov segatakse vähemalt 30 ml ekstrahendiga ühe tunni jooksul toatemperatuuril ultrahelivannis. Ekstrahendina kasutatakse järgmist segu: 1 750 ml metanooli + 300 ml äädikhapet + 250 ml puhverlahust (pH 4,5). Puhverlahus koosneb 164 g naatriumatsetaadist 1 200 ml vee ja 165 ml äädikhappe segus, millele lisatakse vett kuni mahuni 2 000 ml. Pärast ekstraheerimist valmistatakse alküültinaühendite derivaadid, milleks lisatakse 100 µl naatriumtetraetüülboraadi lahust tetrahüdrofuraanis (THF) (200 mg/ml THF). Derivaat ekstraheeritakse välja *n*-heksaaniga ja proovi ekstraheeritakse veel üks kord. Mõlemad heksaani ekstraktid valatakse kokku ja segust määratakse tinaorganilised ühendid gaasikromatograafia, kasutades massiselektiivset valitud iooni jälgimise detektorit.

7.2(b) Lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heide 72 tunni jooksul

Pärast 72 tundi ei tohi allpool loetletud ainete sisaldus katsekambris ületada tabelis 15 esitatud piirnorme.

Tabel 15

Vahtpolüuretaani LOÜ heite piirnormid pärast 72 tundi

Aine (CASi number)	Piirnorm (mg/m ³)
Formaldehüüd (50-00-0)	0,005
Tolueen (108-88-3)	0,1
Stüreen (100-42-5)	0,005
Iga avastatav ühend, mis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritakse kategooriasse C1A või C1B	0,005
Kõigi selliste avastatavate ühendite summa, mis määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritakse kategooriasse C1A või C1B	0,04
Aromaatsed süsivesinikud	0,5
Lenduvad orgaanilised ühendid (kokku)	0,5

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta kriteeriumi 7.2 punktile b. Kui see on asjakohane, tuleb kinnituse toetuseks esitada katsetulemused, mis tõendavad vastavust tabelis 15 sätestatud piirnormidele. Uuritava proovi ja katsekambri suhe peab olema kas:

üks proov mõõtmetega 25 × 20 × 15 cm pannakse 0,5 m³ katsekambrisse või

kaks proovi mõõtmetega 25 × 20 × 15 cm pannakse 1,0 m³ katsekambrisse.

Vahuproov tuleb panna heite määramise katsekambri põhja ja hoida kambris kolm päeva standardite ISO 16000-9 ja ISO 16000-11 kohaselt järgmistel tingimustel: temperatuur 23 °C, suhteline niiskus 50 %, õhuvahetus

0,5 korda tunnis ja koormustegur L (kogu proovi kokkupuutepinna ja kambri ruumala suhe) 0,4 m²/m³ (servad ja tagakülg vabalt ligipääsetavad).

Proov võetakse 72 ± 2 tundi pärast proovi panemist kambrisse tunni aja jooksul kas Tenax TA kassetiga lenduvate orgaaniliste ühendite määramiseks või DNPH kassetidega formaldehüüdi määramiseks. Lenduvaid orgaanilisi ühendeid, mida püütakse sorbendiga Tenax TA täidetud katsutitesse, analüüsitakse termo-desorptsioon-GC-MS-i meetodil standardi ISO 16000-6 kohaselt.

Tulemused on poolkvantitatiivsed ja väljendatakse toluenei ekvivalentidena. Registreeritakse kõik üksikud analüüdid, mille sisaldus on vähemalt 1 µg/m³. Lenduvate orgaaniliste ühendite kogusisaldus on kõikide selliste analüütide summa, mille sisaldus on vähemalt 1 µg/m³ ja mis elueeruvad retentsioonaja vahemikus *n*-heksaanist (C6) kuni *n*-heksadekaanini (C16), mõlemad kaasa arvatud. Kõikide määruse (EÜ) nr 1272/2008 järgi kategooriatesse C1A või C1B kuuluvate ühendite summa on kõigi selliste ainete summa, mille sisaldus on vähemalt 1 µg/m³. Kui katse tulemused ületavad standardiga ettenähtud piirnorme, tuleb sisaldused määrata ühendite kaupa. Formaldehüüdi määramiseks võib koguda prooviõhu DNPH kassetti ja seejärel teha analüüs HPLC/UV meetodil standardi ISO 16000-3 kohaselt.

Standardi CEN/TS 16516 järgi tehtud katsed loetakse samaväärseks sarja ISO 16000 standardite järgi tehtud katsetega.

7.2(c) Vahustavad ained

Halogeenorgaanilisi ühendeid ei ole lubatud kasutada vahustava aine ega vahustava abiainena.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab vahutootja kinnituse, et selliseid aineid ei kasutata.

7.3. Muud pehmendusmaterjalid

Mööblipolstri pehmendusmaterjalina võib kasutada muid materjale, kui on täidetud järgmised tingimused:

- täidetud on kriteeriumis 2 sätestatud üldnõuded ohtlike ainete kohta;
- halogeenorgaanilisi ühendeid ei kasutata vahustava aine ega vahustava abiainena;
- sulgi ega udusulgi ei kasutata pehmendus- või täitematerjalina ei eraldi ega segatult;
- kui pehmendus- või täitematerjalina kasutatakse lateksiga kummeeritud kookoskiudu, on tõendatud vastavus kriteeriumi 7.1 punktidele a ja b.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta, milles märgitakse:

- i) kasutatud pehmendus- või täitematerjali laad ja muud segamaterjalid;
- ii) et materjal ei sisalda väga ohtlikke aineid või muid ohtlikke aineid, mille puhul ei ole tehtud erandit tabelis 2;
- iii) et vahustava aine ega vahustava abiainena ei ole kasutatud halogeenorgaanilisi ühendeid;
- iv) et pehmendus- või täitematerjalina ei ole kasutatud udusulgi ega sulgi, ei eraldi ega segatult;
- v) kui kookoskiud on lateksiga kummeeritud, tuleb tõendada vastavust kriteeriumile 7.1 seoses piiratud kasutusega ainete ja lenduvate orgaaniliste ühendite heitega.

Kriteerium 8 – klaas: raskmetallide kasutamine

Seda kriteeriumi kohaldatakse igasuguse mööbli lõpptootes sisalduva klaasmaterjali puhul, olenemata sellest, kui suur on selle massiosa.

Igasugune mööblitootes kasutatud klaas peab vastama järgmistele tingimustele.

- See ei sisalda pliiklaasi.
- See ei sisalda, plii-, elavhõbeda- ja kaadmiumilisandeid üle 100 mg metalli kg kohta.
- Peegliklaasi puhul peab iga peegli tagaküljel kasutatud värvi, kruntvärvi või laki pliisisaldus olema väiksem kui 2 000 mg/kg suletud nõus oleva aine puhul. Katte pealekandmisel kasutatakse vase asemel tina.

Hindamine ja kontrollimine.

- i) Taotleja esitab klaasi tarnijalt saadud kinnituse selle kohta, et lõplikus mööblitootes ei ole kasutatud pliiklaasi. Juhul, kui puudub asjakohane kinnitus, võib pädev asutus nõuda lõplikus mööblitootes esineva klaasi analüüsi, mis tehakse mittepurustaval meetodil, kasutades kaasaskantavat röntgen-fluorestsentsanalüüsi aparati.
- ii) Taotleja esitab klaasi tarnijalt saadud kinnituse selle kohta, et lõplikus mööblitootes olev klaas ei sisalda plii, elavhõbeda ega kaadmiumi lisandeid üle 100 mg/kg (0,01 massiprotsenti). Juhul, kui puudub asjakohane kinnitus, võib pädev asutus nõuda kõnealuste klaasis esinevate metallide analüüsi röntgen-fluorestsentsanalüüsi meetodil, mis tehakse vastavalt standardile ASTM F2853-10 või samaväärsete põhimõtete kohaselt.
- iii) Taotleja esitab peeglitarnija kinnituse selle kohta, et peegli tagaküljel kasutatud värvi-, kruntvärvi- ja lakisegude pliisisaldus jääb alla 2 000 mg/kg (0,2 massiprotsenti). Kinnituse toetuseks esitatakse asjakohane ohutuskaart või samalaadne dokument. Tuleb esitada täiendav kinnitus peegliklaasi tarnijalt selle kohta, et katte pealekandmisel on vase asemel kasutatud tina.

Kriteerium 9 – lõpptootele esitatavad nõuded

9.1. Kasutuskõlblikkus

ELi ökomärgisega mööbel loetakse kasutuskõlblikuks, kui see vastab asjakohaste IV liites loetletud ELi standardite viimastes versioonides sätestatud nõuetele, mis on seotud toote vastupidavuse, mõõtmete, ohutuse ja tugevusega.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse selle kohta, milliseid IV liites esitatud standardeid (kui üldse) toote suhtes kohaldatakse, ning seejärel esitab kinnituse vastavuse kohta kõigile asjakohastele EN standarditele ja selle toetuseks katseprotokollid, vastavalt asjakohasusele, kas mööbli tootjalt või koostisosade/-materjalide tarnijalt.

9.2. Laiendatud tootegarantii

Taotleja tagab tootele ilma lisatasusid kohaldamata vähemalt viie aasta pikkuse garantii alates toote tarnimisest. Sellise garantii andmine ei piira tootja ega müüja kohustusi, mis tulenevad riigisisest õigusest.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse vastavuse kohta ning osutab tarbijateabe dokumendis esitatud laiendatud tootegarantii tingimustele, mis vastavad käesolevas kriteeriumis sätestatud miinimumnõuetele.

9.3. Varuosadega varustamine

Mööbli tootja teeb varuosad klientidele kättesaadavaks vähemalt viie aasta jooksul alates toote tarnimisest. Varuosade maksumus (kui need on tasulised) peab olema proportsionaalne mööblitoote koguhinnaga. Tootja peab esitama kontaktandmed, mida kasutatakse varuosade tarnimiseks.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse selle kohta, et varuosad on kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul alates toote tarnimisest. Garantii ajal peavad varuosad olema kättesaadavad tasuta, kui tootel ilmneb normaalse kasutuse korral mõni viga, või proportsionaalse hinnaga, kui toode on saanud kahjustada vale kasutuse tõttu. Kontaktandmed esitatakse tarbijateabes.

9.4. Lahtivõetav konstruktsioon

Mitme koostisosast ja -materjalist koosnev mööbel tuleb projekteerida selliselt, et seda saab koost lahti võtta, et lihtsustada selle parandamist, korduskasutamist ja ringlussevõttu. Mööbliga koos tuleb esitada lihtsad ja illustreeritud juhised koost lahti võtmise ja kahjustatud koostisosade ja -materjalide asendamise kohta. Mööblit peab saama koost lahti võtta ja selle osad peab saama vahetada tavapäraste lihtsate käsitööriistade abil ning seda peab suutma teha väljaõppeta isik.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab tehnilised joonised, mis näitavad, kuidas väljaõppeta isik saab tavapäraste tööriistade abil mööblieset kokku panna või koost lahti võtta. Polstri puhul võib selline koost lahti võtmine hõlmata tõmblukke või takjariba, mille abil diivanipadjad kinnitatakse raami külge või võetakse raami küljest lahti või mille abil saab pehmendusmaterjali kattmaterjalist eraldada. Vajaduse korral tuleb ette näha detailid otse puidupõhistesse paneelidesse kinnitavate kruvide kinnitamiseks nii, et toote taas kokkupanemisel saab kruvi kinnitada teise kohta kui see, kust see koost lahti võtmisel ära võeti.

9.5. Lenduvate orgaaniliste ühendite heide

Kui mööblitoode sisaldab üht allpool loetletud koostisosadest või -ainetest, tuleb teha lenduvate orgaaniliste ühendite heite katse:

- nahast valmistatud polstrikatted;
- pealistatud riidest valmistatud polstrikatted;
- kõik koostisosad, mis moodustavad üle 5 % mööblitoote kogumassist (v.a pakend) ning mida on töödeldud selliste katteseadega, milles on suur lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus (üle 5 %) ja mida on katmisel kasutatud üle 30 g kaetava pinna ruutmeetri kohta või mille puhul katmise määra ei ole arvutatud.

Katsetamiseks võetud proovide pakendamine ja saatmine, nende käsitlemine ja käitlemine, nõuded katsekambri ja gaasi analüüsi meetodid peavad vastama ISO 16000 standardiseerias kirjeldatud protseduuridele.

Katseid võib läbi viia tervikliku mööblitootega (vt tingimused ja normid tabelis 16) või väiksemates katsekambrites, mis on konkreetselt ette nähtud eespool loetletud koostisosade või -materjalide jaoks (vt tingimused ja normid tabelis 17).

Lenduvate orgaaniliste ühendite heide ei tohi ületada tabelites 16 ja 17 esitatud heite piirnorme.

Tabel 16

Maksimaalsed lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid konkreetsete mööblitoodete jaoks

Katse parameeter	Tugitoolid ja diivanid		Kontoritoolid		Muud mööbliesemed
Kambri ruumala	vahemikus 2–10 m ³				
Täitmise määr	Toode peab hõlmama ligikaudu 25 % kambri ruumalast				(*) 0,5-1,5 m ² /m ³
Ventileerimise kiirus	4,0 m ³ /h		2,0 m ³ /h		(*) 0,5-1,5 h ⁻¹
Aine	3 päeva	28 päeva	3 päeva	28 päeva	28 päeva
Formaldehüüd	—	60 µg/m ³	—	60 µg/m ³	60 µg/m ³
Lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku (*)	≤ 3 000 µg/m ³	≤ 400 µg/m ³	—	≤ 450 µg/m ³	≤ 450 µg/m ³
Pooleldi lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	—	≤ 100 µg/m ³	—	≤ 80 µg/m ³	≤ 80 µg/m ³

Katse parameeter	Tugitoolid ja diivanid		Kontoritoolid		Muud mööbliesemed
	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	
C-ained ⁽¹⁾	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)
R-väärtus LCI-ainete puhul ⁽²⁾	—	≤ 1	—	≤ 1	≤ 1

(*) Ehkki kambri täitmise määra ja ventileerimise kiirust saab muude mööbliesemete puhul teatavas vahemikus muuta, peab suhe kambri täitmise (m^2/m^3) ja ventileerimise kiiruse (h^{-1}) vahel alati olema 1,0.

(1) Formaldehüüd arvatakse kumuleeruva kantserogeense lenduvate orgaaniliste ühendite heite arvutustest välja ja selle aine suhtes rakendatakse individuaalseid piirnorme.

(2) R väärtus = kõigi jagatiste summa (C_i/LCI_i) < 1 (kus C_i = aine kontsentratsioon katsekambri õhus, LCI_i = aine LCI väärtus, nagu see on määratletud European Collaborative Actioni projekti „Urban air, indoor environment and human exposure“ („Linnaõhk, sisekliima ja inimese kokkupuude nendega“) raames kogutud viimaste andmetega).

Tabel 17

Maksimaalsed lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid konkreetsete mööbli koostisosade ja -materjalide jaoks

Katse parameeter	Kaetud koostisosad		Nahast või pealstatud riidest polstrikattematerjalid	
	200 L puidupõhiste koostisosade puhul	20 L muude koostisosade puhul	20 L	
Ventileerimise kiirus	$0,5 \text{ h}^{-1}$		$1,5 \text{ m}^3/\text{m}^2\text{h}$	
Aine	3 päeva	28 päeva	3 päeva	28 päeva
Formaldehüüd	—	$60 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$60 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	$\leq 3\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$\leq 400 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$\leq 450 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Pooleldi lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	—	$\leq 100 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$\leq 80 \mu\text{g}/\text{m}^3$
C-ained ⁽¹⁾	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (piirnorm kokku)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (aine kohta)
R-väärtus LCI-ainete puhul ⁽²⁾	—	≤ 1	—	≤ 1

(1) Formaldehüüd arvatakse kumuleeruva kantserogeense lenduvate orgaaniliste ühendite heite arvutustest välja ja selle aine suhtes rakendatakse individuaalseid piirnorme.

(2) R väärtus = kõigi jagatiste summa (C_i/LCI_i) < 1 (kus C_i = aine kontsentratsioon katsekambri õhus, LCI_i = aine LCI väärtus, nagu see on määratletud European Collaborative Actioni projekti „Urban air, indoor environment and human exposure“ („Linnaõhk, sisekliima ja inimese kokkupuude nendega“) raames kogutud viimaste andmetega).

Hindamine ja kontrollimine. Kui mööblitoote puhul on nõutud lõpptoote lenduvate orgaaniliste ühendite heite kontrollimist, esitab taotleja kinnituse vastavuse kohta ning selle toetuseks aruande katseprotokolli ISO 16000 seeria standardite kohaselt tehtud katsekambri katsete kohta. Standardi CEN/TS 16516 kohaselt tehtud katsed loetakse samaväärseks standardi ISO 16000 kohaselt tehtud katsetega. Kui 28päevase katse kontsentratsiooni norm on katsekambris täidetud kolme päevaga alates proovi katsekambris asetamisest või mõne muu aja jooksul 3. ja 27. päeva vahel, võib kinnitada nõuetele vastavuse ja katse võib lõpetada ennetähtaegselt.

Kuni 12 kuud enne ELi ökomärgise taotlust tehtud katsed on koostisosade ja -materjalide puhul kehtivad, kui tootmisprotsessis või keemilistes koostistes ei ole tehtud selliseid muudatusi, mis võiksid suurendada lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldust lõpptootes või vastavas koostisosas või materjalis.

Vastuvõetavad on ka otse tarnija esitatud katseandmed, mis kinnitavad vastavust tabelis 17 esitatud piirnormidele asjakohaste koostisosade ja -materjalide puhul, kui tarnija esitab koos nende andmetega kinnituse.

Kriteerium 10 – tarbijateave

Tootega koos esitatakse üks tarbijateabe dokument, mis on koostatud selles keeles, kus toode turule lastakse, ning milles on kajastatud järgmised aspektid.

- Toote kirjeldus vastavalt kriteeriumi 1 nõuetele.
- Tarbijale antakse üksikasjalik kirjeldus toote parima kõrvaldamisviisi kohta (korduskasutus, tagasivõtmine taotleja poolt, ringlussevõtt, energia taaskasutamine), järjestatuna vastavalt nende keskkonnamõjule.
- Teave kõigi selliste üle 100 g massiga plastist koostisosade polümeeri tüübi kohta, mida ei ole märgistatud kooskõlas kriteeriumiga 4.1.
- Kinnitus selle kohta, et naha nimetust, kirjeldust või märgistust kasutatakse vastavalt standardites EN 15987 ja EN 16223 kehtestatud nõuetele.
- Selge teave selle kohta, millistes tingimustes mööblit tuleks kasutada. Näiteks sisetingimustes, välistingimustes, temperatuuri vahemik, kandevõime ning kuidas toodet õigesti puhastada.
- Teave kasutatud klaasi tüübi kohta, ohutusala teave, teave selle kohta, kas klaas võib kokku puutuda kõvade materjalidega, nagu klaas, metall, kivi, ning teave klaasi õige kõrvaldamise kohta, näiteks kas selle võib viia tarbimisjärgse klaasi konteinerisse.
- Kinnitus vastavuse kohta asjakohastele tuleohutuseeskirjadele riigis, kus müüakse polsterdatud mööblit, üksikasjad selle kohta, milliseid leegiaeglusteid on kasutatud (kui neid on kasutatud) ja millistes materjalides (kui on kasutatud).
- Kinnitus biotsiidide mittekasutamise kohta lõpliku desinfitseeriva toime saavutamiseks selgelt siseruumides kasutamiseks ettenähtud mööbli puhul ning õuemööbli puhul kinnitus selle kohta, milliseid biotsiidide toimeaineid on kasutatud (kui neid on kasutatud) ja millistes materjalides (kui on kasutatud).
- Kinnitus vastavuse kohta asjakohastele EN standarditele, millele on osutatud kriteeriumis 9.1 ja IV liites.
- Asjakohane teave toote garantii tingimuste kohta vastavalt kriteeriumis 9.2 sätestatule.
- Asjakohased kontaktandmed seoses varuosade tarnimisega vastavalt kriteeriumi 9.3 nõuetele.
- Põhjalikult illustreeritud juhendid toote kokkupanemise ja koost lahtivõtmise kohta vastavalt kriteeriumi 9.4 nõuetele.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab esitama koopia tarbijateabe dokumendist, mis pannakse tootega kaasa ning mis tõendab vastavust kriteeriumi igale punktile, kui see on asjakohane.

Kriteerium 11 – ELi ökomärgisel esitatav teave

Kui kasutatakse vabatahtliku tekstiväljaga märgist, tuleb tekstiväljal esitada kolm järgmist väidet (kui need on asjakohased):

- Puit, kork, bambus, rotang säästvalt majandatud metsadest
- Ringlusse võetud koostisosa (puit või plast, kui on asjakohane)
- Piiratud kasutusega ohtlikud ained

- Ei ole biotsiididega töödeldud (kui on asjakohane)
- Ei ole leegiaeglustiga töödeldud (kui on asjakohane)
- Vähesese formaldehüüdi heitega toode
- Vähesese lenduvate orgaaniliste ühendite heitega toode
- Toode, mis on projekteeritud selliselt, et seda saab koost lahti võtta ja kergesti parandada
- Kui mahepuuvilla või integreeritud kahjuritõrje standarditele vastavat puuvilla sisaldavate mööbli polstrikattematerjalide puhul on kasutatud puuvillapõhiseid tekstiile, võib ELi ökomärgise lahtris 2 esitada teksti järgmiselt:

Tabel 18

Teave, mille võib esitada ökomärgise kõrval ning mis on seotud tekstiilides sisalduva puuvillaga

Tootekirjeldus	Tekst, mille võib esitada
Orgaanilise materjali sisaldus üle 95 % Integreeritud kahjuritõrje ainete sisaldus rohkem kui 70 %	Mahepuuvillast valmistatud tekstiilid Puuvill, mis on kasvatatud piiratud pestitsiidide kogusega

Vabatahtliku tekstiväljaga märgise kasutamise suunised on kättesaadavad veebisaidi jaotises „Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo“ (ELi ökomärgise logo kasutamise suunised):

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja esitab kinnituse kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta.

I liide

LENDUVATE ORGAANILISTE ÜHENDITE SISALDUSE ARVUTAMINE PINNAKATTEMATERJALIDES

Arvutusmeetodi jaoks on vajalik järgmine teave:

- lõpliku toote kogu pind, mida töödeldi pinnakattevahendiga;
- lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus pinnakattevahendis (g/l);
- pinnakattevahendi kogus enne pinnakattevahendiga töötlemist;
- ühesuguste osade arv, mille pindasid pinnakattevahendiga töödeldi;
- pinnakattevahendi kogus pärast pinnakattevahendiga töötlemist.

Näide arvutuse kohta.

Lõpliku toote kogu pind, mida töödeldi pinnakattevahendiga		= 1,5 m ²
Lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus pinnakattevahendis (g/l)		= 120 g/l
Pinnakattevahendi kogus ⁽¹⁾ enne pinnakattevahendiga töötlemist		= 18,5 l
Ühesuguste osade arv, mille pindasid pinnakattevahendiga töödeldi		= 4
Pinnakattevahendi kogus ⁽¹⁾ pärast pinnakattevahendiga töötlemist		= 12,5 l
Pinnakattevahendiga töödeldud kogupind	= 4 × 1,5 m ²	= 6 m ²
Kasutatud pinnakattevahendi kogus	= 18,5 – 12,5	= 6 l
Pinnale kantud lenduvaid orgaanilisi ühendeid kokku	= 3,9 l × 120 g/l	= 468 g
Lenduvaid orgaanilisi ühendeid kantud kokku ruutmeetrile	= 468 g / 6 m ²	= 78 g/m ²

Kui kasutatakse rohkem kui üht pinnakattevahendit, nt kruntvärvi või viimistluskihte, tuleb arvutada tarbitud maht ja lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus ning need kokku liita.

Lenduvate orgaaniliste ühendite kogusisalduse vähendamiseks pindamistoimingutel võib kasutada tõhusamaid meetodeid. Eri pindamistehnoloogiate näitlik tõhusus on esitatud allpool.

Tabel

Pindamistehnoloogiate näitlikud kasutegurid

Pindamistehnoloogia	Tõhusus (%)	Tõhusustegur
Pihustusseade (ilma ringlussevõtmiseta)	50	0,5
Elektrostaatiline pihustamine	65	0,65
Pihustusseade (koos ringlussevõtmisega)	70	0,7
Koonus-/ketaspihustamine	80	0,8

⁽¹⁾ Mahu asemel võib kasutada massi, kui on teada pinnakattevahendi tihedus ja seda arvutamisel arvesse võetakse.

Pindamistehnoloogia	Tõhusus (%)	Tõhusustegur
Rullpinnakatmine	95	0,95
Lauspinnakatmine	95	0,95
Vaakumpinnakatmine	95	0,95
Sissekastmine	95	0,95
Loputamine	95	0,95

STANDARDI EN 13336 NÕUDED MÖÖBLITOODETES KASUTATAVALE NAHALE

Tabel

Füüsikalised nõuded ELI ökomärgisega mööblitoodetes kasutatavale nahale (vastavalt standardile EN 13336)

Põhiomadused	Katsemeetod	Soovitav väärtus			
		Nubuk-, seemis- ja aniliinnahk (*)	Pool-aniliinnahk (*)	Kaetud ja pigmentvärvitud nahk ning muu nahk (*)	
pH ja ΔpH	EN ISO 4045	≥ 3,5 (kui pH on < 4,0, peab ΔpH olema ≤ 0,7)			
Rebimiskoormus, keskmine väärtus	EN ISO 3377-1	> 20 N			
Värvü hõõrdekindlus edasi-tagasi hõõrdumisele	EN ISO 11640 Katsesõrme kogumass 1 000 g Leeliseline higilahus, mis on määratletud standardis EN ISO 11641	Hinnatavad aspektid	Naha värvuse muutumine ja vildi määrdumine	Naha värvuse muutumine ja vildi määrdumine. Viimistluskihti ei kahjustata	
		kasutades kuiva vilti	50 tsükli, ≥ 3 halli etalonskaalal	500 tsükli, ≥ 4 halli etalonskaalal	
		kasutades märga vilti	20 tsükli, ≥ 3 halli etalonskaalal	80 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal	250 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal
		kasutades kunsthigiga niisutatud vilti	20 tsükli, ≥ 3 halli etalonskaalal	50 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal	80 tsükli, ≥ 3/4 halli etalonskaalal
Värvipüsivus tehisvalguse toimele	EN ISO 105-B02 (meetod 3)	≥ 3 sinise etalonskaalal	≥ 4 sinise etalonskaalal	≥ 5 sinise etalonskaalal	
Kuiva viimistlusmaterjali püsivus	EN ISO 11644	—	≥ 2N/10 mm		
Vastupidavus kuivalt painutamisele	EN ISO 5402-1	Üksnes pigmentvärvimata aniliinnaha puhul, 20 000 tsükli (viimistluse ei teki pragusid)	50 000 tsükli (viimistluse ei teki pragusid)	50 000 tsükli (viimistluse ei teki pragusid)	
Värvipüsivus veepikkide toimele	EN ISO 15700	≥ 3 halli etalonskaalal (ei ole alaliselt paisunud)			
Viimistluse vastupidavus külmapragudele	EN ISO 17233	—	- 15 °C (viimistluses ei ole pragusid)		
Tulekindlus	EN 1021 või asjakohased riiklikud standardid	Katse läbitud			

(*) Nende nahatüüpide määratlused vastavad standardile EN 15987.

III liide

KEELATUD ARÜÜLAMIINIDE ÜHENDID LÕPLIKES NAHAST, TEKSTIILIST JA PEALISTATUD RIIDEST MATERJALIDES

Siia kuuluvad ained, mis on loetletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandes 43 ning mida tuleb kontrollida kõigi värvitud nahkade (standardi EN 17234 alusel) või tekstiilide puhul (standardi EN 14362-1 ja -3 alusel).

Tabel 1

Kantserogeensed arüülamiinid, mida tuleb tekstiilis ja nahas kontrollida

Arüülamiin	CASi number	Arüülamiin	CASi number
4-aminodifenüül	92-67-1	4,4'-oksüedianiliin	101-80-4
Bensidiin	92-87-5	4,4'-tiodianiliin	139-65-1
4-kloro- <i>o</i> -toluidiin	95-69-2	<i>o</i> -toluidiin	95-53-4
2-naftüülamiin	91-59-8	2,4-diaminotoluene	95-80-7
<i>o</i> -aminoasotoluene	97-56-3	2,4,5-trimetüülaniliin	137-17-7
2-amino-4-nitrotoluene	99-55-8	4-aminoasobenseen	60-09-3
4-kloroaniliin	106-47-8	<i>o</i> -anisidiin	90-04-0
2,4-diaminoanisool	615-05-4	2,4-ksüüldiin	95-68-1
4,4'-diaminodifenüülmetaan	101-77-9	2,6-ksüüldiin	87-62-7
3,3'-diklorobensidiin	91-94-1	<i>p</i> -kresidiin	120-71-8
3,3'-dimetoksübensidiin	119-90-4	3,3'-dimetüülbensidiin	119-93-7
3,3'-dimetüül-4,4'-diaminodifenüülmetaan	838-88-0	4,4'-metüleen-bis-(2-kloroaniliin)	101-14-4

Mitmed muud värvi koostisosad, mis ei ole otseselt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandega 43 piiratud, lõhustuvad teadaolevalt töötlemise käigus, moodustades tabelis 1 loetletud keelatud aineid. Selleks et oluliselt vähendada ebakindlust seoses vastavusega kehtestatud piirnormile 30 mg/kg tabelis 1 loetletud ainete puhul, on tootjatel soovitatav, kuid mitte kohustuslik, vältida tabelis 2 loetletud värvainete kasutamist.

Tabel 2

Soovituslik loetelu värvidest, mis võivad lõhustuda kantserogeenseteks arüülamiinideks

Dispersioonvärvained		Aluselised värvained	
Dispersioonoranž 60	Dispersioonkollane 7	Aluseline pruun 4	Aluseline punane 114
Dispersioonoranž 149	Dispersioonkollane 23	Aluseline punane 42	Aluseline kollane 82
Dispersioonpunane 151	Dispersioonkollane 56	Aluseline punane 76	Aluseline kollane 103
Dispersioonpunane 221	Dispersioonkollane 218	Aluseline punane 111	

Dispersioonvärvained		Aluselised värvained	
Happelised värvained			
C.I. happeline must 29	C.I. happeline punane 4	C.I. happeline punane 85	C.I. happeline punane 148
C.I. happeline must 94	C.I. happeline punane 5	C.I. happeline punane 104	C.I. happeline punane 150
C.I. happeline must 131	C.I. happeline punane 8	C.I. happeline punane 114	C.I. happeline punane 158
C.I. happeline must 132	C.I. happeline punane 24	C.I. happeline punane 115	C.I. happeline punane 167
C.I. happeline must 209	C.I. happeline punane 26	C.I. happeline punane 116	C.I. happeline punane 170
C.I. happeline must 232	C.I. happeline punane 26:1	C.I. happeline punane 119:1	C.I. happeline punane 264
CI happeline pruun 415	C.I. happeline punane 26:2	C.I. happeline punane 128	C.I. happeline punane 265
C.I. happeline oranž 17	C.I. happeline punane 35	C.I. happeline punane 115	C.I. happeline punane 420
C.I. happeline oranž 24	C.I. happeline punane 48	C.I. happeline punane 128	CI happeline violetne 12
C.I. happeline oranž 45	C.I. happeline punane 73	C.I. happeline punane 135	
Otsevärvained			
Otsetoimeline must 4	Otsetoimeline sinine 192	Otsetoimeline pruun 223	Otsetoimeline punane 28
Otsetoimeline must 29	Otsetoimeline sinine 201	Otsetoimeline roheline 1	Otsetoimeline punane 37
Otsetoimeline must 38	Otsetoimeline sinine 215	Otsetoimeline roheline 6	Otsetoimeline punane 39
Otsetoimeline must 154	Otsetoimeline sinine 295	Otsetoimeline roheline 8	Otsetoimeline punane 44
Otsetoimeline sinine 1	Otsetoimeline sinine 306	Otsetoimeline roheline 8.1	Otsetoimeline punane 46
Otsetoimeline sinine 2	Otsetoimeline pruun 1	Otsetoimeline roheline 85	Otsetoimeline punane 62
Otsetoimeline sinine 3	Otsetoimeline pruun 1:2	Otsetoimeline oranž 1	Otsetoimeline punane 67
Otsetoimeline sinine 6	Otsetoimeline pruun 2	Otsetoimeline oranž 6	Otsetoimeline punane 72
Otsetoimeline sinine 8	Aluseline pruun 4	Otsetoimeline oranž 7	Otsetoimeline punane 126
Otsetoimeline sinine 9	Otsetoimeline pruun 6	Otsetoimeline oranž 8	Otsetoimeline punane 168
Otsetoimeline sinine 10	Otsetoimeline pruun 25	Otsetoimeline oranž 10	Otsetoimeline punane 216
Otsetoimeline sinine 14	Otsetoimeline pruun 27	Otsetoimeline oranž 108	Otsetoimeline punane 264
Otsetoimeline sinine 15	Otsetoimeline pruun 31	Otsetoimeline punane 1	Otsetoimeline violetne 1
Otsetoimeline sinine 21	Otsetoimeline pruun 33	Otsetoimeline punane 2	Otsetoimeline violetne 4
Otsetoimeline sinine 22	Otsetoimeline pruun 51	Otsetoimeline punane 7	Otsetoimeline violetne 12
Otsetoimeline sinine 25	Otsetoimeline pruun 59	Otsetoimeline punane 10	Otsetoimeline violetne 13
Otsetoimeline sinine 35	Otsetoimeline pruun 74	Otsetoimeline punane 13	Otsetoimeline violetne 14
Otsetoimeline sinine 76	Otsetoimeline pruun 79	Otsetoimeline punane 17	Otsetoimeline violetne 21
Otsetoimeline sinine 116	Otsetoimeline pruun 95	Otsetoimeline punane 21	Otsetoimeline violetne 22
Otsetoimeline sinine 151	Otsetoimeline pruun 101	Otsetoimeline punane 24	Otsetoimeline kollane 1
Otsetoimeline sinine 160	Otsetoimeline pruun 154	Otsetoimeline punane 26	Otsetoimeline kollane 24
Otsetoimeline sinine 173	Otsetoimeline pruun 222	Otsetoimeline punane 22	Otsetoimeline kollane 48

IV liide

MÖÖBLITOOTE VASTUPIDAVUST, TUGEVUST JA ERGONOOMILISUST KÄSITLEVAD STANDARDID

Tabel

Soovituslik loetelu EN mööblistandarditest (välja töötanud tehniline komitee CEN/TC 207 „Mööbel“), mis on vajalikud kriteeriumi 9.1 täitmiseks

Standard	Pealkiri
Pehme mööbel	
EN 1021-1	Mööbel. Pehme mööbli süttivuse hindamine. Osa 1: Süüteallikas: hõõguv sigaret
EN 1021-2	Mööbel. Pehme mööbli süttivuse hindamine. Osa 2: Süüteallikas: tuletikuleegi ekvivalent
Büroomööbel	
EN 527-1	Büroomööbel. Töölauad ja puldid. Osa 1: Mõõtmed
EN 527-2	Büroomööbel. Töölauad ja puldid. Osa 2: Mehaanilised ohutusnõuded
EN 1023-2	Büroomööbel. Vaheseinad. Osa 2: Mehaanilised ohutusnõuded
EN 1335-1	Büroomööbel. Büroo töötool. Osa 1: Mõõtmed. Mõõtmete määratlus
EN 1335-2	Büroomööbel. Büroo töötool. Osa 2: Ohutusnõuded
EN 14073-2	Büroomööbel. Mahutusmööbel. Osa 2: Ohutusnõuded
EN 14074	Büroomööbel. Lauad, puldid ja mahutusmööbel. Katsemeetodid liikuvate osade tugevuse ja vastupidavuse määramiseks (pärast katsetamist ei tohi osad olla kahjustatud ning peavad endiselt toimima, nii nagu on ette nähtud).
Õuemööbel	
EN 581-1	Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad toolid ja lauad. Osa 1: Üldised ohutusnõuded
EN 581-2	Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad istmed ja lauad. Osa 2: Mehaanilised ohutusnõuded ja istmete katsemeetodid
EN 581-3	Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad toolid ja lauad. Osa 3: Laudade mehaanilise ohutuse nõuded ja katsemeetodid
Istmed	
EN 1022	Kodumööbel. Istmed. Püsivuse määramine

Standard	Pealkiri
EN 12520	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded koduistmetele
EN 12727	Mööbel. Ridaistmed. Katsemeetodid ja nõuded tugevusele ja vastupidavusele
EN 13759	Mööbel. Istmete ja diivanvoodite toimetehhanismid. Katsemeetodid
EN 14703	Mööbel. Ritta ühendatud koduväliste istmete ühenduslülid. Tugevusnõuded ja katsemeetodid
EN 16139	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded koduvälistele istmetele

Lauad

EN 12521	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded kodulaudadele
EN 15372	Mööbel. Tugevus, vastupidavus ja ohutus. Nõuded koduvälistele laudadele

Köögimööbel

EN 1116	Köögimööbel. Köögimööbli ja köögiseadmete funktsionaalsed mõõtmed
EN 14749	Kodune köögi mahutusmööbel ja töölaud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid

Voodid

EN 597-1	Mööbel. Madratsite ja polsterdatud voodipõhjade süttivuse hindamine. Osa 1: Süüteallikas: Hõõguv sigaret
EN 597-2	Mööbel. Madratsite ja polsterdatud voodipõhjade süttivuse hindamine. Osa 2: Süüteallikas: Tuletiku- leegi ekvivalent
EN 716-1	Mööbel. Kodused lastevoodid ja laste klappvoodid. Osa 1: Ohutusnõuded
EN 747-1	Mööbel. Narivoodid ja kõrged voodid. Osa 1: Nõuded ohutusele, tugevusele ja vastupidavusele
EN 1725	Kodumööbel. Voodid ja madratsid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
EN 1957	Kodumööbel. Voodid ja madratsid. Funktsionaalsete näitajate määramise katsemeetodid ja hindamiskriteeriumid
EN 12227	Kodused laste mänguaedikud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid

Mahutusmööbel

EN 16121	Koduväline mahutusmööbel. Nõuded ohutusele, tugevusele, vastupidavusele ja stabiilsusele
----------	--

Standard	Pealkiri
Muu mööbel	
EN 1729-1	Mööbel. Haridusasutuste toolid ja laudad. Osa 1: Funktsionaalmõõdmed
EN 1729-2	Mööbel. Haridusasutuste toolid ja laudad. Osa 2: Ohutusnõuded ja katsemeetodid
EN 13150	Laboratooriumi töölaud. Mõõdmed, ohutusnõuded ja katsemeetodid
EN 14434	Haridusasutuste kirjutustahvlid. Ergonoomilised, tehnilised ja ohutusnõuded ning katsemeetodid